

LINII DIRECTOARE COMUNITARE

privind ajutoarele de stat în sectorul agricol și forestier 2007-2013

1. Introducere

(1) Articolul 33 din Tratat definește obiectivele politicii agricole comune. În elaborarea politicii agricole comune și a metodelor speciale de aplicare a acesteia, trebuie să se țină seama de natura specială a activității agricole, care rezultă din structura specială a agriculturii și din diferențele structurale și naturale dintre diversele regiuni agricole, de necesitatea de a se efectua adaptările adecvate progresiv și de faptul că agricultura constituie un sector strâns legat de economie în ansamblu. Recurgerea la ajutoarele de stat poate fi justificată numai dacă respectă obiectivele acestei politici.

(2) Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 al Consiliului din 29 septembrie 2003 de stabilire a normelor comune pentru schemele de sprijin direct în cadrul politicii agricole comune și de stabilire a anumitor scheme de sprijin pentru agricultori¹ introduce o schimbare fundamentală în modul în care se acordă sprijinul comunitar pentru fermieri. Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului din 20 septembrie 2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR)² stabilește cadrul pentru politica de dezvoltare rurală pentru perioada 2007-2013, confirmând rolul dezvoltării rurale ca al doilea pilon al politicii agricole comune. Articolele 88 și 89 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 conțin dispoziții specifice cu privire la ajutoarele de stat. La articolul 5 se prevede că sprijinul pentru măsurile de dezvoltare rurală trebuie să fie în conformitate cu Tratatul și cu actele adoptate în temeiul acestuia.

(3) Deoarece efectele economice ale unui ajutor nu sunt diferite în cazul în care acesta este finanțat parțial de către Comunitate față de cazul în care acesta este finanțat numai de către un Stat Membru, Comisia consideră că în principiu trebuie să existe consecvență și coerență între politica sa în ceea ce privește controlul ajutoarelor de stat și sprijinul care este acordat în baza propriei sale politici agricole și de dezvoltare rurală comună.

(4) Prin scrisoarea din 30 mai 2005, Statele Membre au fost invitate să prezinte propuneri pentru simplificarea normelor privind ajutoarele de stat în sectorul agricol. Grupul de lucru privind condițiile de concurență în agricultură a fost consultat asupra acestor Linii directoare la reuniunile sale din 22 și 23 iunie 2006 și 25 octombrie 2006.

2. Domeniu de aplicare și definiții

(5) Aceste Linii directoare se aplică tuturor ajutoarelor de stat, acordate pentru activități de producere, procesare și comercializare a produselor agricole care intră în sfera de aplicare a Anexei I la Tratat. Acestea se aplică oricărei măsuri de ajutor, sub orice formă, inclusiv măsurilor de ajutor finanțate prin taxe parafiscale, care se încadrează în definiția ajutorului de stat prevăzută la articolul 87 alineatul (1) din Tratat. Aceste Linii directoare nu se aplică

¹ JO L 270, 21.10.2003, pag. 1. Regulament, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1405/2006 (JO L 265, 26.09.2006, pag. 1).

² JO L 277, 21.10.2005, pag. 1. Regulament, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1463/2006 (JO L 277, 09.10.2006, pag. 1).

ajutoarelor de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii³. Capitolul VII conține norme privind ajutoarele pentru sectorul forestier, inclusiv ajutoare pentru împădurirea terenului agricol.

(6) În sensul prezentelor Linii directoare, „produs agricol” înseamnă produsele enumerate în Anexa I la Tratat, produse care intră sub incidența codurilor NC 4502, 4503 și 4504 (produse din plută) și produse destinate să imite sau să înlocuiască laptele și produsele lactate⁴, cu excepția acelor produse care fac obiectul Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului din 17 decembrie 1999 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură⁵.

(7) În sensul prezentelor Linii directoare, „procesarea unui produs agricol” înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol al cărei rezultat este tot un produs agricol, cu excepția activităților care se desfășoară în exploatație necesare pentru pregătirea unui produs animal sau vegetal pentru prima vânzare. Transformarea produselor agricole care intră în sfera de aplicare a Anexei I din Tratat în produse care nu se regăsesc în Anexa I se situează, prin urmare, în afara sferei de aplicare a prezentelor Linii directoare.

(8) În sensul prezentelor Linii directoare, „comercializarea unui produs agricol” înseamnă păstrarea sau expunerea în scopul vânzării, oferirea spre vânzare, livrarea sau altă formă de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzători sau procesatori și orice activitate de pregătire a unui produs pentru această primă vânzare; vânzarea de către un producător primar către consumatorii finali este considerată comercializare dacă are loc în spații separate rezervate acestui scop. Ajutoarele pentru publicitatea produselor agricole intră în sfera de aplicare a prezentelor Linii directoare, în timp ce ajutoarele pentru publicitatea produselor care nu se regăsesc în Anexa I sunt reglementate de regulile orizontale privind ajutoarele de stat⁶.

(9) În sensul prezentelor Linii directoare, „întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri)” înseamnă întreprinderi mici și mijlocii astfel cum sunt acestea definite în Anexa I la Regulamentul (CE) nr. 70/2001 al Comisiei privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutoarelor de stat pentru întreprinderi mici și mijlocii⁷.

³ Ajutoarele de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii sunt examinate în cadrul Liniilor directoare pentru examinarea ajutoarelor de stat pentru pescuit și acvacultură (JO C 229, 14.09.2004, pag. 5) și al Regulamentului (CE) nr. 2369/2002 al Consiliului din 20 decembrie 2002 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2792/1999 de definire a modalităților și condițiilor pentru asistența structurală a Comunității în domeniul pescuitului (JO L 358, 31.12.2002, pag. 49).

⁴ În sensul acestor dispoziții, produsele care imită sau înlocuiesc laptele și/sau produsele lactate reprezintă produse care ar putea fi confundate cu laptele și/sau produsele lactate, dar a căror compoziție diferă de astfel de produse în sensul în care conțin grăsimi și/sau proteine de origine nelactată cu sau fără proteine derivate din lapte [„alte produse decât produsele lactate”, astfel cum sunt menționate la articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr. 1898/87 al Consiliului privind protecția denumirilor utilizate în comercializarea laptelui și produselor lactate (JO L 182, 03.07.1987, pag. 36)].

⁵ JO L 17, 21.01.2000, pag. 22. Regulament, astfel cum a fost modificat prin Actul de aderare din 2003.

⁶ Liniile directoare privind ajutoarele naționale regionale pentru perioada 2007-2013 (JO C 54, 04.03.2006, pag. 13), Regulamentul (CE) nr. 70/2001 al Comisiei din 12 ianuarie 2001 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutoarelor de stat acordate întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 10, 13.01.2001, pag. 33), Regulamentul (CE) nr. 69/2001 al Comisiei din 12 ianuarie 2001 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutoarelor *de minimis* (JO L 10, 13.1.2001, pag. 30). Regulament, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1040/2006 (JO L 187, 08.07.2006, pag. 8).

⁷ JO L 10, 13.01.2001, pag. 33. Regulament, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1857/2006 (JO L 358, 16.12.2006, pag. 3).

3. Principii generale

(10) La articolul 36 din Tratatul de instituire a Comunității Europene se prevede că regulile de concurență ale Tratatului se aplică producției și comercializării produselor agricole numai în măsura stabilită de Consiliu. Deci, contrar situației din alte sectoare, autoritatea Comisiei de a controla și supraveghea ajutoarele de stat în sectorul agricol nu derivă direct din Tratat, ci din legislația adoptată de Consiliu în temeiul articolului 37 din Tratat și este supusă eventualelor restricții adoptate de către Consiliu. În practică totuși, în toate Regulamentele care instituie organizarea comună a pieței se prevede aplicarea pentru produsele în cauză a normelor privind ajutoarele de stat stipulate la articolele 87, 88 și 89 din Tratat. În plus, la articolul 88 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 se prevede în mod explicit că articolele 87, 88 și 89 din tratat se aplică ajutorului acordat de Statele Membre pentru sprijinirea dezvoltării rurale. Rezultă că, sub rezerva eventualelor limitări specifice sau derogări prevăzute în Regulamentele în cauză, dispozițiile Tratatului sunt aplicabile în întregime ajutoarelor de stat acordate în sectorul agricol, cu excepția acelor ajutoare care sunt destinate în mod specific unui număr limitat de produse care nu sunt reglementate de organizarea comună a pieței (a se vedea punctul 21).

(11) Chiar dacă articolele 87, 88 și 89 sunt aplicabile în întregime sectoarelor reglementate de organizarea comună a pieței, aplicarea lor rămâne totuși subordonată dispozițiilor stabilite de regulamentele în cauză. Cu alte cuvinte, recurgerea de către un Stat Membru la dispozițiile de la articolele 87, 88 și 89 nu poate avea prioritate în fața dispozițiilor Regulamentului privind organizarea acelui sector al pieței⁸. Rezultă că în nici o împrejurare Comisia nu poate să aprobe un ajutor care este incompatibil cu dispozițiile care reglementează o organizare comună a pieței sau care ar împiedica funcționarea corespunzătoare a organizării comune.

(12) Comisia nu va autoriza ajutoare pentru activitățile legate de export, și anume, ajutoare legate direct de cantitățile exportate și ajutoare subordonate utilizării produselor interne în detrimentul celor importate sau ajutoare pentru stabilirea și funcționarea unei rețele de distribuție sau pentru a acoperi orice alte cheltuieli legate de activitatea de export în alte State Membre. Ajutoarele acordate pentru costul participării la târguri comerciale ori pentru studii sau servicii de consultanță necesare pentru lansarea unui produs nou sau a unui produs existent pe o piață nouă, nu constituie în mod obișnuit ajutoare pentru export.

(13) În conformitate cu normele specifice aplicabile ajutorului alimentar acordat țărilor terțe, Comisia nu va autoriza în mod obișnuit un ajutor de stat pentru achiziționarea produselor agricole în cadrul Comunității pentru a fi acordate ca ajutor alimentar țărilor terțe.

(14) Aceste Linii directoare se aplică sub rezerva eventualelor derogări specifice prevăzute în Tratat sau în legislația comunitară.

(15) Pentru a fi considerată compatibilă cu Piața comună, o măsură de ajutor trebuie să conțină un anumit element de stimulare sau să ceară o anumită contrapartidă din partea beneficiarului. Dacă în legislația comunitară sau în prezentele Linii directoare nu sunt prevăzute expres excepții, măsurile unilaterale de ajutor de stat care sunt destinate pur și simplu îmbunătățirii situației financiare a producătorilor, dar care nu contribuie în nici un fel la dezvoltarea sectorului, în special ajutoarele acordate numai pe baza prețului, cantității, unității de producție sau unității de mijloace de producție sunt considerate drept ajutoare de operare care sunt incompatibile cu Piața comună. În plus, prin însăși natura lor, există de

⁸ Hotărârea Curții Europene de Justiție în Cauza 177/78, Pigs and Bacon Commission/McCarren [1979] ECR 2161.

asemenea probabilitatea ca astfel de ajutoare să afecteze mecanismele organizării comune a pieței.

(16) Din același motiv, ajutorul care este acordat retroactiv pentru activități care au fost deja întreprinse de către beneficiar nu poate fi considerat ca incluzând elementul de stimulare necesar și trebuie să fie considerat drept ajutor de operare destinat pur și simplu să elibereze beneficiarul de o povară financiară. Pentru a maximiza efectul stimulatив al ajutorului și de a facilita demonstrarea acestui efect în caz de notificare, în regulile de eligibilitate definite de Statele Membre se vor prevedea următoarele etape care preced acordarea ajutorului:

Un ajutor se va acorda în cadrul unei scheme de ajutor doar pentru activitățile realizate sau serviciile primite după ce schema de ajutor a fost creată și declarată compatibilă cu Tratatul de către Comisie.

În cazul în care schema de ajutor creează un drept automat de a primi ajutorul, fără a fi necesară nici o altă măsură administrativă la nivel administrativ, ajutorul în sine poate fi acordat doar pentru activitățile realizate sau serviciile primite după ce schema de ajutor a fost creată și declarată compatibilă cu Tratatul de către Comisie.

În cazul în care în schema de ajutor se prevede depunerea unei cereri la autoritatea competentă în cauză, ajutorul în sine poate fi acordat doar pentru activitățile realizate sau serviciile primite după ce au fost îndeplinite următoarele condiții:

(a) schema de ajutor trebuie să fi fost creată și declarată compatibilă cu Tratatul de către Comisie;

(b) o cerere de ajutor trebuie să fie fost depusă în mod corespunzător la autoritatea competentă în cauză;

(c) cererea trebuie să fi fost acceptată de autoritatea competentă în cauză într-o manieră care obligă autoritatea respectivă să acorde ajutorul, indicând clar quantumul ajutorului care se va acorda sau cum se va calcula acest quantum; această acceptare de către autoritatea competentă în cauză este posibilă doar dacă bugetul disponibil pentru ajutor sau schema de ajutor nu este epuizat.

Ajutoarele individuale acordate în afara unei scheme de ajutor se vor acorda doar pentru activitățile realizate sau serviciile primite după ce au fost îndeplinite criteriile de la literele (b) și (c).

Aceste condiții nu se aplică în cazul schemelor de ajutor care au un caracter compensatoriu.

(17) Ca urmare a asemănarilor dintre întreprinderile de procesare și comercializare a produselor agricole și întreprinderile neagricole, de exemplu în sectorul industriei alimentare, normele privind ajutoarele de stat care se aplică întreprinderilor de procesare și comercializare a produselor agricole trebuie armonizate cu acelea care se aplică întreprinderilor neagricole. Această politică trebuie aplicată ajutoarelor de stat acordate în orice scop, de exemplu, ajutoarelor pentru costurile de investiții, protecția mediului sau asistența tehnică. În acest context, Comisia a inclus deja prelucrarea și comercializarea produselor agricole în:

(a) proiectul de Regulament privind ajutorul de minimis care va înlocui Regulamentul (CE) nr. 69/2001 al Comisiei privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE în cazul ajutorului de minimis⁹;

(b) Regulamentul (CE) nr. 70/2001 modificat de Regulamentul (CE) nr. 1857/2006;

(c) Regulamentul (CE) nr. 1628/2006 al Comisiei din 24 octombrie 2006 de aplicare a articolelor 87 și 88 din Tratat ajutoarelor naționale pentru investițiile regionale¹⁰.

(18) Ca o consecință a acestei armonizări cu normele pentru întreprinderile neagricole, întreprinderile mari pot să nu mai fie eligibile pentru anumite tipuri de sprijin, în special în ceea ce privește asistența tehnică precum serviciile de consultanță. În viitor, acest tip de sprijin acordat întreprinderilor mari se va limita la ajutorul de minimis.

(19) Dacă în prezentele Linii directoare nu se prevede în mod specific prin referire la sectorul agricol definit prin opoziție cu producția primară (fermieri) sau cu procesarea și comercializarea, ajutoarele pentru procesarea și comercializarea produselor agricole vor fi declarate compatibile cu articolul 87 alineatul (2) sau (3) din Tratat doar dacă aceste ajutoare sunt de asemenea declarate compatibile în cazul în care sunt acordate întreprinderilor neagricole din afara sectoarelor specifice precum transportul sau pescuitul.

(20) Deoarece condițiile foarte specifice ale producției agricole primare trebuie luate în considerare în cadrul evaluării ajutorului destinat să favorizeze regiunile defavorizate în sensul articolului 36 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, Liniile directoare ale Comisiei privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2007-2013¹¹ nu se aplică producției primare. Acestea se aplică totuși procesării și comercializării produselor agricole în măsura prevăzută în prezentele Linii directoare.

(21) După cum s-a menționat mai sus, anumite tipuri de produse agricole care intră în sfera de aplicare a Anexei I din Tratat nu sunt încă supuse unei organizări comune a pieței, în special cartofii, alții decât cartofii pentru amidon, carnea de cal, mierea, cafeaua, oțeturile derivate din alcool și pluta. În absența unei organizări comune a pieței, dispozițiile de la articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 1184/2006 al Consiliului din 24 iulie 2006 de aplicare a anumitor norme de concurență în domeniul producției și comerțului cu produse agricole¹² se aplică ajutoarelor de stat care sunt destinate în mod specific pentru aceste produse. La articolul 3 se prevede că doar dispozițiile de la articolul 88 alineatul (1) și alineatul (3) prima teză se aplică acestor ajutoare. Prin urmare, se cere Statelor Membre să informeze Comisia într-un interval de timp suficient pentru a-i permite să transmită observațiile sale asupra oricăror planuri de a acorda sau de a modifica ajutoarele. La rândul său, Comisia nu se poate opune acordării acestor ajutoare printr-o decizie negativă definitivă. În evaluarea acestor ajutoare Comisia va ține seamă de absența organizării comune a pieței la nivel comunitar și de faptul că Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 a introdus principiul că sprijinul comunitar trebuie acordat în forma ajutorului decuplat care nu este legat de produse specifice sau de o producție permanentă. Trebuie de asemenea menționat că în anumite organizări ale pieței nu se prevede niciun sprijin comunitar intern. În condițiile în care schemele naționale de ajutor respectă acest principiu, Comisia nu va formula observații, chiar dacă măsurile în cauză cuprind ajutoare de operare care ar fi interzise în mod obișnuit. Atunci când formulează observații, Comisia va ține de asemenea seama de riscul ca sprijinul acordat pentru un produs care nu se

⁹ JO L 10, 13.01.2001, pag. 30.

¹⁰ JO L 302, 01.11.2006, pag. 29.

¹¹ JO C 54, 04.03.2006, pag. 13.

¹² JO L 214, 04.08.2006, pag. 7.

supune unei organizări comune a pieței să favorizeze producția unui produs reglementat de o astfel de organizare. Acesta este în special cazul în sectorul cartofilor. Dacă un Stat Membru nu respectă observațiile și recomandările Comisiei, Comisia își rezervă dreptul de a recurge la articolul 226 din Tratat.

(22) La articolul 6 din Tratat se prevede că „cerințele de protecție a mediului trebuie integrate în definirea și punerea în aplicare a politicilor și acțiunilor Comunității prevăzute la articolul 3, în special pentru promovarea dezvoltării durabile“. Activitățile prevăzute la articolul 3 se referă atât la politica agricolă, cât și la cea concurențială. Prin urmare, în viitoarele notificări referitoare la ajutoare de stat, trebuie să se acorde o atenție specială aspectelor de mediu, chiar și în cazurile în care schemele de ajutor nu se preocupă în mod special de aceste aspecte. De exemplu, în cazul unei scheme de ajutor pentru investiții care sunt destinate creșterii producției și care implică o utilizare sporită a unor resurse rare sau o accentuare a poluării, va fi necesar să se demonstreze că schema nu va duce la o încălcare a legislației comunitare în domeniul protecției mediului sau că nu va cauza în alt mod daune mediului. În viitor, toate notificările privind ajutoarele de stat trebuie să includă o evaluare a impactului previzibil asupra mediului al activității pentru care se acordă ajutorul. În multe cazuri, aceasta nu va presupune mai mult decât o confirmare că nu există nici un impact așteptat asupra mediului. Comisia își rezervă dreptul de a solicita informațiile, angajamentele și condițiile suplimentare pe care le consideră necesare pentru asigurarea unei protecții adecvate a mediului.

(23) Comisia va evalua de la caz la caz orice măsuri de ajutor care nu sunt reglementate de prezentele Linii directoare, ținând seama de principiile prevăzute la articolele 87, 88 și 89 din tratat și de politicile comunitare comune în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale. Va trebui ca Statele Membre care propun un sprijin pentru sectorul agricol care nu este reglementat de prezentele Linii directoare să prezinte o evaluare economică a impactului pozitiv al măsurii pentru dezvoltarea sectorului agricol și a riscurilor de denaturare a concurenței pe care le prezintă măsura în cauză. Comisia va aproba astfel de măsuri doar în cazul în care contribuția pozitivă la dezvoltarea sectorului depășește clar riscurile de denaturare a concurenței.

(24) Dacă nu se precizează altfel, toate ratele ajutorului menționate în prezentele Linii directoare sunt exprimate ca valoare totală a sprijinului exprimată ca procentaj din volumul cheltuielilor eligibile (echivalent subvenție brută).

4. Măsuri de dezvoltare rurală

(25) Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 stabilește o serie de măsuri de sprijin pentru dezvoltarea rurală. Prezentul capitol al Liniilor directoare prezintă normele privind ajutoarele de stat în favoarea acestor măsuri și a altor măsuri strâns legate de dezvoltarea rurală.

(26) Pentru a asigura coerența între măsurile de dezvoltare rurală propuse pentru cofinanțare în cadrul programelor de dezvoltare rurală puse în aplicare de Statele Membre și măsurile de dezvoltare rurală finanțate prin intermediul ajutoarelor de stat, fiecare notificare privind ajutoarele pentru investiții (Capitolele 4 A și B), ajutoare pentru mediu și bunăstarea animalelor (Capitolul 4 C), ajutoare pentru compensarea handicapurilor în anumite zone (Capitolul 4 D), ajutoare pentru îndeplinirea normelor (Capitolul 4 E) și ajutoare pentru instalarea tinerilor fermieri (Capitolul 4 F) trebuie să fie însoțită de o documentație care să demonstreze modul în care măsurile de ajutor de stat se integrează în programele de dezvoltare rurală în cauză și sunt coerente cu acestea. Ajutoarele de stat care nu sunt coerente cu respectivele programe de dezvoltare rurală și în special ajutoarele de stat care antrenează o

creștere a capacității pentru care nu există în mod obișnuit piețe de desfacere nu vor fi autorizate.

4.A. Ajutor pentru investiții în exploatații agricole

(27) Prezentul Subcapitol se aplică investițiilor legate de producția primară a produselor care intră în sfera de aplicare a Anexei I din Tratat. Nu se aplică investițiilor realizate într-o exploatare pentru procesarea și comercializarea acestor produse.

4.A.1. Analiză

(28) În elaborarea politicii sale viitoare, Comisia a ținut seama, în special, de următoarele considerente:

(a) pentru a restructura și dezvolta potențialul material și pentru a promova inovația, la articolul 26 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 se prevede sprijin pentru investițiile materiale și/sau nemateriale care îmbunătățesc nivelul global de performanță al exploatareii agricole;

(b) în conformitate cu articolul 26 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, în cazul în care investițiile sunt realizate în vederea respectării normelor comunitare, sprijinul poate fi acordat doar pentru investițiile realizate pentru respectarea normelor comunitare introduse recent. În acest caz, pentru îndeplinirea acestei norme se poate acorda o perioadă de grație de maxim 36 de luni de la data la care norma devine obligatorie pentru exploatarea agricolă. În cazul tinerilor fermieri care beneficiază de sprijin pentru instalare, se poate acorda sprijin pentru investițiile realizate în vederea respectării normelor comunitare în vigoare, atunci când acestea sunt menționate ca atare în planul de dezvoltare prevăzut la articolul 22 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005. Perioada de grație la sfârșitul căreia trebuie respectate normele nu poate depăși 36 de luni de la data instalării;

(c) articolul 88 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 interzice ajutoarele de stat pentru modernizarea exploatareii agricole care depășesc procentajele prevăzute în Anexa la Regulament, și anume:

(i) 60% din quantumul investițiilor eligibile realizate de tineri fermieri în zonele prevăzute la articolul 36 litera (a) punctele (i), (ii) și (iii) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005,

(ii) 50% din quantumul investițiilor eligibile realizate de alți fermieri în zonele prevăzute la articolul 36 litera (a) punctele (i), (ii) și (iii) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005,

(iii) 50% din quantumul investițiilor eligibile realizate de tineri fermieri în alte zone,

(iv) 40% din quantumul investițiilor eligibile realizate de alți fermieri în alte zone,

(v) 75% din quantumul investițiilor eligibile în regiunile ultraperiferice și în insulele mici din Marea Egee în sensul Regulamentului (CEE) nr. 2019/93 al Consiliului din 19

iulie 1993 privind măsurile specifice referitoare la unele produse agricole în favoarea insulelor mici din Marea Egee¹³,

(vi) 75% din cuantumul investițiilor eligibile în Statele Membre care au aderat la Comunitate la 1 mai 2004 și 1 ianuarie 2007, în sensul punerii în aplicare a Directivei 91/676/CEE a Consiliului din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole¹⁴, în termen de maxim patru ani de la data aderării în conformitate cu articolul 3 alineatul (2) și articolul 5 alineatul (1) din Directiva respectivă;

(d) interdicția prevăzută la articolul 88 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 nu se aplică ajutoarelor destinate investițiilor realizate în special în interes public și privind conservarea peisajelor tradiționale modelate de activitățile agricole și forestiere sau mutarea clădirilor unei exploatații, protecția și îmbunătățirea calității mediului, îmbunătățirea condițiilor de igienă ale exploatațiilor zootehnice și de bunăstare a animalelor și îmbunătățirea securității la locul de muncă;

(e) atunci când nevoia de mutare rezultă dintr-o expropriere care, în conformitate cu legislația Statului Membru în cauză, dă naștere unui drept la despăgubire, plata acestei despăgubiri nu va fi considerată în mod obișnuit drept un ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratat;

(f) Statele Membre care întârzie punerea în aplicare a normelor comunitare obligatorii după data prevăzută în legislația comunitară pot furniza fermierilor, prin aceste întârzieri, un avantaj în comparație cu fermierii din Statele Membre care respectă aceste norme noi în conformitate cu termenele de punere în aplicare prevăzute în legislația comunitară. Riscul de denaturare a concurenței nu trebuie accentuat prin acordarea unor cuantumuri mari de ajutoare de stat fermierilor care suportă costul noilor norme mai târziu decât este prevăzut în legislația comunitară. Cu toate acestea, la stabilirea intensității adecvate a ajutorului pentru investițiile legate de respectarea normelor introduse recent, trebuie să se țină seama și de faptul că de multe ori aceste norme antrenează doar costuri pentru fermieri fără a crește potențialul lor de câștig. De aceea intensitatea maximă a ajutorului pentru investiții legate de normele introduse recent trebuie să fie rezervată pentru acelea care sunt realizate în termenele prevăzute în legislația secundară. Investițiile realizate mai târziu trebuie să beneficieze doar de o intensitate mai scăzută a ajutorului. Această intensitate va trebui să reflecte întârzierea și să atingă nivelul zero la un anumit moment în timp;

(g) în ceea ce privește punerea în aplicare a Directivei 91/676/CEE, trebuie să se țină seama de problemele și nevoile specifice ale Statelor Membre care au aderat la Comunitate la 1 mai 2004 și 1 ianuarie 2007;

(h) ajutoarele de stat pentru achiziționarea echipamentelor la mâna a doua trebuie să fie acceptate pentru întreprinderile mici și mijlocii, în condițiile în care costul mai redus al acestor echipamente poate fi un prim pas util spre modernizare, în special pentru exploatațile agricole care își încep activitatea de la un nivel tehnic foarte scăzut și care au un capital redus. Întreprinderile mari trebuie să primească doar ajutoare pentru investiții pentru achiziționarea unor echipamente noi.

¹³ JO L 184, 27.07.1993, pag. 1. Regulament, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 (JO L 270, 21.10.2003, pag. 1).

¹⁴ JO L 375, 31.12.1991, pag. 1. Directivă, astfel cum a fost modificată prin Regulamentul (CE) nr. 1882/2003 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 284, 31.10.2003, pag. 1).

4.A.2. Politica privind ajutorul pentru investiții în exploatațiile agricole

(29) Ajutoarele pentru investiții în exploatațiile agricole vor fi declarate compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat dacă îndeplinesc toate condițiile de la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006. Fără a aduce atingere articolului 4 alineatul (7) litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006, aceste ajutoare pot fi de asemenea acordate în limita aceleași rate și în aceleași condiții ca cele prevăzute la articolul 4 menționat pentru produse agricole specifice și pentru lucrări de drenare sau echipamente de irigare și lucrări de irigare care nu determină o reducere a consumului anterior de apă de 25%. Quantumul maxim al ajutorului stabilit la articolul 4 alineatul (9) din Regulamentul nr. 1857/2006 nu se aplică.

(30) Ajutoarele pentru conservarea peisajelor și a clădirilor tradiționale vor fi declarate compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) sau (d) din Tratat, dacă acestea îndeplinesc toate condițiile de la [articolul 5 din REC care înlocuiește R 1/2004]. Limita de 10.000 EUR stabilită la [articolul 5 alineatul (2) din REC care înlocuiește R 1/2004] poate fi totuși depășită în cazuri bine justificate.

(31) Ajutoarele pentru mutarea clădirilor unei exploatații în interes public vor fi declarate compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, dacă acestea îndeplinesc toate condițiile de la [articolul 6 din REC care înlocuiește R 1/2004].

(32) Ajutoarele pentru investiții care antrenează costuri suplimentare privind protecția și îmbunătățirea calității mediului, îmbunătățirea condițiilor de igienă a exploatațiilor zootehnice sau a bunăstării animalelor din cadrul exploatațiilor vor fi declarate compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, dacă acestea îndeplinesc toate condițiile de la [articolul 4 alineatul (2) litera (e) din REC care înlocuiește R 1/2004]. Pentru cheltuielile de investiții realizate după termenele pentru respectarea noilor norme stabilite prin [articolul 2 alineatul (10) din REC care înlocuiește R 1/2004], intensitatea maximă a ajutorului va fi de:

(a) 50% din investițiile eligibile în zonele defavorizate sau în zonele prevăzute la articolul 36 litera (a) punctele (i), (ii) și (iii) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 și 40% din investițiile eligibile în alte zone, pentru cheltuielile realizate în termen de trei ani de la data la care investiția ar fi trebuit să fie realizată în conformitate cu termenele prevăzute în legislația comunitară;

(b) intensitatea maximă a ajutorului de 50% și 40% prevăzută la punctul (a) va fi redusă la 25% și respectiv 20% pentru cheltuielile realizate în cel de-al patrulea an de la data până la care investiția ar fi trebuit realizată în conformitate cu termenele prevăzute în legislația comunitară și la 12,5% și 10% în cel de-al cincilea an. Nici un ajutor nu va fi autorizat pentru cheltuielile realizate după cel de-al cincilea an.

(33) Un ajutor de 75% pentru costurile suplimentare ale investițiilor realizate în Statele Membre care au aderat la Comunitate la 1 mai 2004 și 1 ianuarie 2007 pentru punerea în aplicare a Directivei 91/676/CEE vor fi declarate compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat pentru cheltuielile prezentate până la 31 decembrie 2008 și respectiv 31 decembrie 2010. Această intensitate a ajutorului trebuie limitată la costurile eligibile suplimentare necesare și nu se aplică în cazul investițiilor care antrenează o creștere a capacității de producție. Comisia va acorda o atenție deosebită verificării compatibilității măsurilor de ajutor propuse cu programele de acțiune stabilite în conformitate cu Directiva 91/676/CEE.

(34) Un ajutor de 50% în zonele defavorizate sau în zonele prevăzute la articolul 36 litera (a) punctele (i), (ii) și (iii) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 și de 40% din investițiile eligibile în alte zone pentru costurile suplimentare ale investițiilor realizate pentru punerea în aplicare a Directivei 91/676/CEE va fi declarat compatibil cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat în măsura în care acestea sunt subvenționate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1698/2005. Această intensitate a ajutorului trebuie limitată la costurile eligibile suplimentare necesare și nu se aplică în cazul investițiilor care antrenează o creștere a capacității de producție. Comisia va acorda o atenție deosebită verificării compatibilității măsurilor de ajutor propuse cu programele de acțiune stabilite în conformitate cu Directiva 91/676/CEE. Măsurile de ajutor pentru punerea în aplicare a Directivei 91/676/CEE declarate compatibile cu Tratatul de către Comisie înainte de intrarea în vigoare a prezentelor Linii directoare pot continua până la 31 decembrie 2008 cu ratele ajutorului autorizate de Comisie.

(35) Nu se va autoriza nici un ajutor pentru investițiile în vederea respectării normelor comunitare sau naționale în vigoare. Cu toate acestea, ajutoarele pentru investiții acordate tinerilor fermieri pentru investițiile realizate în vederea respectării normelor comunitare sau naționale în vigoare vor fi declarate compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat când acestea sunt menționate ca atare în planul de dezvoltare prevăzut la articolul 22 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005. Acest ajutor va fi autorizat la o rată de până la 60% din cuantumul investiției eligibile realizate de tinerii fermieri în zonele defavorizate sau în zonele prevăzute la articolul 36 litera (a) punctele (i), (ii) și (iii) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 și până la 50% din investițiile eligibile realizate de tinerii fermieri în alte zone. Ajutorul trebuie limitat la costurile suplimentare pentru punerea în aplicare a normei, costuri suportate în maxim 36 de luni de la data instalării.

(36) Notificările de ajutoare pentru investiții în exploatațiile agricole trebuie să fie însoțite de o documentație care să demonstreze că sprijinul este orientat spre obiective clar definite care reflectă nevoi structurale și teritoriale și dezavantaje structurale.

(37) Atunci când o organizare comună a pieței care include scheme de sprijin direct finanțate prin Fondul European de Orientare și Garantare Agricolă (FEOGA) impune restricții asupra producției sau limitări ale sprijinului comunitar la nivelul fermierilor individuali, al exploatațiilor sau al întreprinderilor de procesare, nicio investiție susceptibilă de a crește producția peste aceste restricții sau limitări nu poate beneficia de sprijin prin intermediul ajutoarelor de stat.

(38) Comisia va aplica, prin analogie, normele definite în prezenta Secțiune și pentru investițiile în producția agricolă primară care nu sunt realizate de către fermieri, de exemplu atunci când un echipament este achiziționat pentru folosirea comună de către un grup de producători.

(39) Comisia va declara incompatibile cu Tratatul ajutoarele pentru achiziționarea echipamentelor la mâna a doua dacă aceste ajutoare sunt acordate în favoarea întreprinderilor mari.

4.B. Ajutoare pentru investițiile în legătură cu procesarea și comercializarea produselor agricole

(40) Acest Subcapitol se aplică ajutoarelor pentru investițiile în legătură cu procesarea și comercializarea produselor agricole.

4.B.1. Analiză

(41) În elaborarea politicii sale viitoare, Comisia a ținut seama, în special, de următoarele considerente:

(a) întrucât Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 definește ratele ajutorului pentru sprijinul pentru investiții acordat întreprinderilor mici și mijlocii de procesare și comercializare a produselor agricole, aceste rate trebuie menținute;

(b) Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 exclude de la sprijinul comunitar investițiile anumitor întreprinderi mari de procesare și comercializare. Cu toate acestea, ca urmare a asemănărilor dintre întreprinderile mari de procesare și comercializare a produselor agricole și întreprinderile neagricole, de exemplu în sectorul industriei alimentare, pare justificat a se accepta ajutoarele de stat acordate acestor întreprinderi de procesare și comercializare a produselor agricole în limita ratelor maxime ale ajutorului autorizate de Comisie pentru întreprinderile neagricole de aceleași dimensiuni;

(c) articolul 28 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 a introdus rate maxime speciale ale ajutorului pentru investiții acordate întreprinderilor care nu intră în sfera de aplicare a articolului 2 alineatul (1) din Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003 privind definiția microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii¹⁵ cu mai puțin de 750 de angajați și/sau cu o cifră de afaceri mai mică de 200 de milioane EUR. Aceste întreprinderi sunt considerate întreprinderi mari din perspectiva normelor privind ajutoarele de stat aplicabile activităților neagricole. Linii directoare clare pentru aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul acestui grup de întreprinderi „intermediare” par necesare pentru a evita incertitudinea în ceea ce privește aplicarea ratei corecte a ajutorului. În special, este necesar să se asigure că toate celelalte condiții ale Recomandării 2003/361/CE se aplică definiției acestor întreprinderi „intermediare”, mai ales în ceea ce privește criteriul de independență și calcularea cifrei de afaceri. De asemenea, rate maxime speciale ale ajutorului trebuie rezervate pentru întreprinderile intermediare cu mai puțin de 750 de angajați și/sau o cifră de afaceri mai mică de 200 de milioane EUR.

(d) ajutoarele destinate să promoveze diversificarea producătorilor primari (fermieri) în alte activități legate de procesarea și comercializarea produselor agricole care intră în sfera de aplicare a Anexei I la Tratat trebuie tratate în același mod ca ajutoarele acordate întreprinderilor de procesare și comercializare independente de producătorii primari. De exemplu, aceleași norme trebuie să se aplice ajutoarelor pentru investiții pentru un abator, indiferent dacă acesta este construit în interiorul sau în afara unei exploatații.

(e) deși intră sub incidența Regulamentului (CE) nr. 1698/2005, ajutoarele acordate pentru promovarea diversificării producătorilor primari (fermieri) în activități care nu sunt legate de producția, procesarea și comercializarea produselor agricole care intră în sfera de aplicare a Anexei I la Tratat, precum agroturismul, dezvoltarea meșteșugurilor sau acvaculturii, nu intră sub incidența prezentelor Linii directoare. Aceste ajutoare vor continua prin urmare să fie evaluate în conformitate cu principiile aplicate în mod obișnuit de către Comisie pentru evaluarea ajutoarelor din afara sectorului agricol, în special regula de minimis, regulile care reglementează ajutorul pentru întreprinderile mici și mijlocii, Liniile directoare ale Comisiei privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2007-2013, Cadrul multisectorial privind

¹⁵ JO L 124, 20.05.2003, pag. 36.

ajutoarele regionale pentru proiectele mari de investiții¹⁶ și, după caz, Liniile directoare pentru examinarea ajutoarelor de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii¹⁷.

(f) ajutoarele de stat pentru achiziționarea echipamentelor la mâna a doua trebuie să fie acceptate în favoarea întreprinderilor mici și mijlocii, în condițiile în care costul mai redus al acestor echipamente poate fi un prim pas util spre modernizare în special pentru întreprinderile care își încep activitatea de la un nivel tehnic foarte scăzut și care au un capital redus. Întreprinderile mari trebuie să primească doar ajutoare pentru investiții pentru achiziționarea unor echipamente noi.

4.B.2. Politica privind ajutorul pentru întreprinderile de procesare și comercializare a produselor agricole

(42) Ajutoarele pentru investiții acordate întreprinderilor de procesare și comercializare a produselor agricole vor fi declarate compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (a) sau (c) din Tratat, dacă îndeplinesc toate condițiile uneia dintre următoarele dispoziții:

(a) articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 70/2001;

(b) Regulamentul (CE) nr. 1628/2006 al Comisiei;

(c) Liniile directoare ale Comisiei privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2007-2013. În acest caz, intensitatea maximă a ajutorului care rezultă din aplicarea prezentelor Linii directoare poate fi crescută la:

(i) 50% din investițiile eligibile în regiunile menționate la articolul 87 alineatul (3) litera (a) din Tratat și 40% din investițiile eligibile în alte regiuni eligibile pentru ajutoarele regionale, în conformitate cu Harta ajutoarelor regionale aprobată pentru Statele Membre în cauză pentru perioada 2007-2013, dacă beneficiarul este o întreprindere mică sau mijlocie;

(ii) 25% din investițiile eligibile în regiunile menționate la articolul 87 alineatul (3) litera (a) din Tratat și 20% din investițiile eligibile în alte regiuni eligibile pentru ajutoarele regionale, în conformitate cu Harta ajutoarelor regionale aprobată pentru Statele Membre în cauză pentru perioada 2007-2013, dacă beneficiarul are mai puțin de 750 de angajați și/sau o cifră de afaceri mai mică de 200 de milioane EUR cu condiția ca acest beneficiar să îndeplinească toate celelalte condiții ale Recomandării 2003/361/CE.

(d) în regiunile care nu sunt eligibile pentru ajutoarele regionale, pentru întreprinderile care nu sunt mici sau mijlocii, dar care au mai puțin de 750 de angajați și/sau o cifră de afaceri mai mică de 200 de milioane EUR, cu condiția ca acest beneficiar să îndeplinească toate celelalte condiții ale Recomandării 2003/361/CE, un ajutor de până la 20% din investițiile eligibile menționate în Liniile directoare privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2007-2013 sub rezerva îndeplinirii condițiilor din prezentele Linii directoare.

(43) Cu excepția cazului în care se specifică în altă parte a prezentelor Linii directoare, de exemplu pentru ajutoarele pentru protecția mediului, Comisia va autoriza doar ajutoarele pentru investiții pentru întreprinderile de prelucrare și comercializare a produselor agricole cu 750 de angajați sau mai mulți și o cifră de afaceri de 200 de milioane EUR sau mai mult, dacă

¹⁶ JO C 70, 19.03.2002, pag. 8.

¹⁷ JO C 229, 14.09.2004, pag. 5.

acestea îndeplinesc toate condițiile din Liniile directe privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2007-2013, până la cuantumul maxim stabilit în Harta ajutoarelor regionale pentru Statele Membre în cauză pentru perioada 2007-2013, în regiunile eligibile pentru ajutor regional. Ajutoarele pentru investiții care nu îndeplinesc aceste condiții vor fi în mod normal declarate incompatibile cu Tratatul. Nu poate fi acordat nici un ajutor pentru producerea și comercializarea produselor care imită sau înlocuiesc laptele și produsele lactate.

(44) Comisia va declara compatibile cu Tratatul ajutoarele pentru achiziționarea echipamentelor la mâna a doua doar dacă aceste ajutoare sunt acordate în favoarea întreprinderilor mici și mijlocii.

(45) Ajutoarele pentru investiții implicând cheltuieli eligibile de peste 25 de milioane EUR sau pentru care cuantumul efectiv al ajutorului va depăși 12 milioane EUR trebuie să fie notificate în mod specific Comisiei în conformitate cu articolul 88 alineatul (3) din Tratat.

(46) Notificările de ajutoare pentru investiții în legătură cu procesarea și comercializarea produselor agricole trebuie să fie însoțite de o documentație care să demonstreze că sprijinul este orientat spre obiective clar definite care reflectă nevoi structurale și teritoriale și dezavantajele structurale.

(47) Atunci când o organizare comună a pieței care include scheme de sprijin direct finanțate prin Fondul European de Orientare și Garantare Agricolă (FEOGA) impune restricții asupra producției sau limitări ale sprijinului comunitar la nivelul fermierilor individuali, exploatațiilor sau întreprinderilor de procesare, nicio investiție susceptibilă de a crește producția peste aceste restricții sau limitări nu poate beneficia de sprijin prin intermediul ajutoarelor de stat.

4.C. Ajutor pentru mediu și bunăstarea animalelor

(48) Cu excepția cazului în care se specifică în mod expres, prezentul Subcapitol se aplică numai ajutoarelor acordate producătorilor primari (fermieri).

IV.C.1. Principii generale

(49) În elaborarea politicii sale viitoare, Comisia a ținut seama, în special, de următoarele considerente:

(a) în conformitate cu articolul 174 din Tratat, politica comunitară privind mediul își propune atingerea unui nivel înalt de protecție ținând seama de diversitatea situațiilor în diversele regiuni ale Comunității. Aceasta are la bază principiul precauției, principiul acțiunii preventive, principiul corectării cu prioritate la sursă a daunelor aduse mediului și principiul „poluatorul plătește”;

(b) toate schemele de ajutor pentru mediu în sectorul agricol trebuie să fie compatibile cu obiectivele generale ale politicii comunitare de mediu. În special, schemele de ajutor care nu acordă suficientă prioritate eliminării poluării la sursă sau aplicării corecte a principiului „poluatorul plătește” nu pot fi considerate compatibile cu interesul comun și, prin urmare, nu pot fi autorizate de către Comisie.

(c) de la adoptarea în 1999 a Liniilor directoare comunitare privind ajutoarele de stat în sectorul agricol¹⁸, politica comunitară privind ajutorul de stat pentru protecția mediului s-a modificat în mod substanțial, de exemplu în ceea ce privește ajutoarele de operare sau ajutoarele pentru energia regenerabilă. Normele prevăzute în Liniile directoare privind ajutoarele de stat în sectorul agricol din 1999 sunt acum în parte mai stricte decât cele aplicate în alte sectoare. Pentru a evita discriminarea și pentru a permite Statelor Membre să pună în aplicare politica de mediu în toate sectoarele, Comisia a aplicat, cu diferite ocazii, și în sectorul agricol normele elaborate pentru alte sectoare. De aceea, cu excepția diferitelor măsuri care rămân specifice sectorului agricol cum ar fi sprijinul pentru agromediu, Liniile directoare comunitare privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului¹⁹ se vor aplica în viitor și sectorului agricol;

(d) Articolele 3 și 4 din Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 stabilesc obligația fermierilor de a respecta anumite cerințe de reglementare în materie de gestionare. Articolul 5 impune obligația de a menține toate terenurile agricole în bune condiții agricole și de mediu. În temeiul acestui Capitol, niciun ajutor de stat nu se va acorda fermierilor care nu îndeplinesc aceste condiții, dar nici nu se vor acorda ajutoare de stat pentru simpla respectare a acestor condiții, decât dacă acest fapt este prevăzut în mod expres în Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, în special în ceea ce privește plățile Natura 2000.

(e) ajutoarele pentru investiții în domeniul producției primare vor fi evaluate în conformitate cu normele generale prevăzute în Capitolul 4.A.

4.C.2. Ajutor pentru angajamentele privind agromediul și bunăstarea animalelor

4.C.2.a. Analiză

(50) În vederea elaborării politicii sale viitoare, Comisia a ținut seama, în special, de următoarele considerente:

(a) Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 și, în special, articolele 39 și 40 din acest Regulament definesc cadrul pentru sprijinul comunitar pentru metodele de producție agricolă destinate protejării mediului și conservării zonelor rurale, precum și pentru plățile pentru bunăstarea animalelor. Condiții și criterii suplimentare sunt prevăzute în normele de aplicare adoptate de Comisie. În conformitate cu articolul 88 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, ajutoarele de stat pentru sprijinirea fermierilor care își asumă angajamente privind agromediul sau bunăstarea animalelor care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la articolele 39 și 40 din acest Regulament sunt interzise.

(b) în conformitate cu articolul 88 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, ajutoare de stat suplimentare care depășesc cuanturnurile maxime stabilite în Anexă în ceea ce privește articolul 39 alineatul (4) și articolul 40 alineatul (3) din Regulament pot fi acordate în cazuri bine justificate. În plus, în cazuri excepționale, derogări bine justificate pot fi permise cu privire la durata minimă a acestor angajamente prevăzute la articolul 39 alineatul (3) și articolul 40 alineatul (2) din respectivul Regulament. Pentru o mai mare claritate, pare util să se prevadă condiții pentru aplicarea acestor dispoziții specifice privind ajutoarele de stat. Un astfel de sprijin mai mare trebuie acceptat în condiții normale doar pentru angajamentele care implică o modificare reală a practicilor agricole actuale, producând un efect pozitiv evident asupra mediului. Trebuie să se asigure că respectivele cuanturnuri absolute ridicate de sprijin

¹⁸ JO C 232, 12.08.2000, pag. 19.

¹⁹ JO C 37, 03.02.2001, pag. 3.

acordate per hectar sau per animal nu produc sau accentuează dezechilibre în nivelul global al sprijinului între Statele Membre.

4.C.2.b. Politica privind ajutorul pentru angajamentele privind agromediul și bunăstarea animalelor

(51) Ajutoarele pentru angajamentele privind agromediul sau bunăstarea animalelor vor fi declarate compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, dacă acestea îndeplinesc toate condițiile prevăzute la articolele 39 și 40 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 și în normele de aplicare în cauză adoptate de Comisie.

(52) La momentul notificării ajutoarelor de stat acordate în favoarea angajamentelor pentru agromediu sau pentru bunăstarea animalelor, Statele Membre trebuie să se angajeze să adapteze aceste scheme la orice modificare pertinentă a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 sau la normele sale de aplicare adoptate de Comisie.

(53) Un Stat Membru care dorește să acorde un ajutor suplimentar care depășește cuantumul maxime stabilite în conformitate cu articolul 39 alineatul (4) sau articolul 40 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 are obligația de a transmite dovezi care să ateste că măsura îndeplinește toate condițiile prevăzute în acest Regulament și normele de aplicare în cauză. De asemenea, are obligația de a transmite dovezi pentru plățile suplimentare incluzând o defalcare detaliată a componentelor de cost pe baza pierderii de venit și a costurilor suplimentare care rezultă din angajamentul asumat.

(54) Ajutoarele care depășesc cuantumul stabilite în Anexa la Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 vor fi declarate în principiu compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat doar dacă sunt acordate pentru costuri suplimentare și/sau pierderi de venituri demonstrate, în cazuri excepționale ținând seama de circumstanțe specifice bine justificate și pentru angajamente care implică o modificare reală a practicilor agricole actuale și care produc un efect pozitiv evident și semnificativ asupra mediului. În afara cazului în care beneficii excepționale pentru protecția mediului pot fi demonstrate, astfel de ajutoare mai mari nu vor fi autorizate pentru fermierii care doar propun să nu modifice practicile agricole actuale pe terenurile în cauză (de exemplu, să nu renunțe la pășunatul extensiv în favoarea unor forme de producție mai intensive).

(55) Dacă un Stat Membru dorește să compenseze costurile de tranzacție cauzate de asumarea angajamentelor privind agromediul sau bunăstarea animalelor, trebuie să furnizeze dovezi solide cu privire la aceste costuri, de exemplu, prin prezentarea unor comparații cu costurile exploatațiilor care nu își asumă astfel de angajamente. Prin urmare, Comisia nu va autoriza în mod obișnuit ajutoare de stat pentru costurile de tranzacție pentru continuarea angajamentelor privind agromediul sau bunăstarea animalelor asumate în trecut, decât în condițiile în care Statul Membru demonstrează că aceste costuri continuă să apară sau că sunt suportate noi costuri de tranzacție.

(56) În condițiile în care costurile de tranzacție sunt calculate pe baza costurilor medii și/sau exploatațiilor medii, Statele Membre trebuie să demonstreze că în special exploatațiile mari nu sunt supracompensate. În vederea calculării compensării, Statele Membre trebuie să stabilească dacă costurile de tranzacție în cauză sunt suportate per exploatație sau per hectar.

(57) Ajutoarele pentru costurile investițiilor neproductive destinate respectării angajamentelor asumate în cadrul angajamentelor privind agromediul pot fi acordate în quantum de până la

100% din cheltuielile eligibile. În acest sens, investițiile neproductive nu trebuie să antreneze o creștere netă a valorii sau rentabilității exploatației.

(58) Atunci când, în mod excepțional, un Stat Membru propune să acorde un ajutor de stat pentru angajamente cu o durată mai scurtă decât cea prevăzută în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, acesta trebuie să furnizeze o justificare detaliată care să includă demonstrarea faptului că toate efectele asupra mediului ale măsurii pot fi obținute în perioada de timp mai scurtă propusă. Quantumul ajutorului propus trebuie să reflecte durata mai scurtă a angajamentelor asumate.

4.C.3. Plăți Natura 2000 și plăți aferente Directivei 2000/60/CE

4.C.3.a. Analiză

(59) În elaborarea politicii viitoare, s-a ținut seama, în special, de următoarele considerente:

(a) articolul 38 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 stabilește sprijinul comunitar pentru fermieri pentru compensarea costurilor suportate și a pierderii de venituri ca rezultat al dezavantajelor în zonele în cauză cauzate de punerea în aplicare a Directivei 79/409/CEE a Consiliului din 2 aprilie 1979 privind conservarea păsărilor sălbatice²⁰, a Directivei 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică²¹ și a Directivei 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei²².

(b) contrar articolului 16 din Regulamentul (CE) nr. 1257/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European de Orientare și Garantare Agricolă (FEOGA) și de modificare și abrogare a anumitor Regulamente²³, articolul 38 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 limitează posibilitatea compensării la efectele celor trei Directive menționate la litera (a). În consecință, ajutoarele de stat pentru pierderea de venituri sau costurile suplimentare care rezultă din punerea în aplicare a altor norme comunitare nu trebuie să mai fie autorizate în temeiul prezentului titlu;

(c) în conformitate cu plata unică pe exploatație instituită de Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 și cu obligația de a menține toate terenurile agricole în bune condiții agricole și de mediu prevăzută la articolul 5 din respectivul Regulament, nu trebuie să se acorde niciun ajutor de stat pentru costurile care rezultă din simpla respectare a acestor condiții.

4.C.3.b. Politică

(60) Comisia va declara ajutoarele de stat compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, dacă acestea îndeplinesc toate condițiile prevăzute la articolul 38 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 și în toate normele de aplicare aferente adoptate de Comisie. Ajutoarele vor fi permise doar pentru obligațiile care depășesc obligațiile de eco-condiționalitate și condițiile prevăzute la articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 1782/2003. Orice ajutor acordat

²⁰ JO L 103, 25.04.1979, pag. 1.

²¹ JO L 206, 22.07.1992, pag. 7.

²² JO L 327, 22.12.2000, pag. 1. Directivă, astfel cum a fost modificată prin Decizia nr. 2455/2001/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 331, 15.12.2001, pag. 1).

²³ JO L 160, 26.06.1999, pag. 80. Regulament, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 (JO L 271, 21.10.2005, pag. 1).

prin încălcarea principiului „poluatorul plătește“ trebuie să fie excepțional, temporar și degresiv.

4.C.4. Alte ajutoare în favoarea protecției mediului

(61) Ajutoarele pentru investiții acordate fermierilor pentru protecția mediului sunt tratate în Capitolul 4.A.

(62) Comisia va examina orice alt ajutor în favoarea protecției mediului pe baza Liniilor directoare comunitare privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului care sunt astfel declarate aplicabile sectorului agricol. Dacă aceste Liniile directoare sunt modificate sau înlocuite, se vor aplica noile dispoziții, dacă nu se menționează altfel în aceste norme.

(63) Ajutoarele pentru protecția mediului acordate întreprinderilor de procesare și comercializare a produselor agricole vor fi declarate compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, dacă îndeplinesc toate condițiile Liniilor directoare comunitare privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului. În cazul unui ajutor pentru investiții pentru protecția mediului, se poate eventual aplica o rată maximă mai mare a ajutorului în urma aplicării normelor privind ajutoarele pentru investiții prevăzute în Capitolul IV.B.

4.D. Ajutor pentru compensarea handicapurilor în anumite zone

(64) Prezentul Subcapitol se aplică numai ajutoarelor acordate pentru producția primară (fermieri).

4.D.1. Analiză

(65) La articolul 37 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 se prevăd plăți destinate să compenseze handicapurile naturale ale zonelor de munte în sumă de maxim 250 EUR pe hectar de SAU și plăți pentru alte zone defavorizate în sumă de maxim 150 EUR pe hectar de SAU. Se pot acorda plăți mai mari decât plafonul indicat în cazuri justificate corespunzător, cu condiția ca media tuturor acestor plăți efectuate la nivelul Statului Membru în cauză să nu depășească acest plafon. Articolul 88 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 interzice plata ajutoarelor de stat către fermieri pentru compensarea handicapurilor naturale în zonele de munte și în alte zone cu handicap, în cazul în care acestea nu îndeplinesc condițiile enunțate la articolul 37. Cu toate acestea, în cazuri justificate corespunzător, se pot acorda ajutoare suplimentare, care depășesc sumele stabilite în conformitate cu articolul 37 alineatul (3).

(66) În conformitate cu articolul 94 paragraful al treilea din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, articolul 37 și articolul 88 alineatul (3) se aplică de la 1 ianuarie 2010, sub rezerva unui act al Consiliului adoptat în conformitate cu procedura stabilită la articolul 37 din Tratat. Între timp, în conformitate cu articolul 93 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, dispozițiile pertinente ale Regulamentului (CE) nr. 1257/1999 se păstrează, în special articolul 14 alineatul (2), articolul 15 și articolul 51 alineatul (3) din Regulamentul menționat. Regulamentul (CE) nr. 1783/2003 al Consiliului din 29 septembrie 2003 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1257/1999 privind ajutorul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European de Orientare și Garantare Agricolă (FEOGA)²⁴ a mărit de la 200 la 250 EUR suma medie maximă pe hectar, care poate fi acordată în temeiul articolului 15 din

²⁴ JO L 270, 21.10.2003, pag. 70.

Regulamentul (CE) nr. 1257/1999, în cazuri justificate corespunzător prin circumstanțe obiective. Contrar articolului 88 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, articolul 51 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1257/1999 interzice ajutoarele de stat care depășesc plafonul stabilit în anexa la regulament, și anume cele mai mari decât suma medie de 250 EUR pe hectar.

(67) Se va adopta o metodă de calcul coerentă pentru a calcula impactul economic al handicapurilor recunoscute, pe baza experienței dobândite de către Comisie. Această metodă va avea, în special, scopul de a evita ca efectele economice ale handicapurilor naturale să fie compensate în exces.

(68) Trebuie evitate denaturările concurenței și dezechilibrele serioase în nivelurile generale ale ajutoarelor între Statele Membre. Prin urmare, este necesar să se stabilească o limită maximă a ajutorului.

(69) Aceste norme vor putea fi revizuite după intrarea în vigoare a articolului 37 și a articolului 88 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005.

4.D.2. Politică

(70) Până la intrarea în vigoare a articolului 37 și a articolului 88 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, Comisia va declara ajutoarele de stat compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, în cazul în care acestea îndeplinesc toate condițiile de la articolul 14 alineatul (1), de la articolul 14 alineatul (2) prima și a doua liniuță, precum și de la articolul 15 din Regulamentul (CE) nr. 1257/1999 și toate normele de aplicare a prezentului Regulament, adoptate de către Comisie și în cazul în care beneficiarii îndeplinesc obligațiile în materie de eco-condiționalitate.

(71) Atunci când măsurile de ajutor sunt combinate cu un sprijin acordat în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1257/1999, sprijinul total acordat fermierului nu trebuie să depășească sumele stabilite în conformitate cu articolul 15 din Regulamentul respectiv.

(72) De la intrarea în vigoare a articolului 37 și a articolului 88 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, Comisia va declara ajutoarele de stat compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, în cazul în care acestea îndeplinesc toate condițiile de la aceste articole precum și toate normele de aplicare, adoptate de Consiliu sau de Comisie.

(73) În toate cazurile, fie că sunt acordate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1257/1999 sau în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1698/2005, ajutoarele de stat vor fi declarate compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat numai dacă îndeplinesc următoarele condiții:

(a) Statul Membru trebuie să demonstreze handicapurile în cauză și să aducă dovada că suma compensării care se va plăti evită orice compensare în exces a efectului acestor handicapuri;

(b) nivelul plăților compensatorii trebuie să fie proporțional cu impactul economic al handicapurilor. Prin urmare, se va stabili o diferențiere între nivelul plăților, în conformitate cu impactul relativ al handicapurilor în zonele în cauză. Aceasta înseamnă că atunci când impactul mediu al handicapurilor pe hectar de exploatații comparabile variază, spre exemplu, cu 20%, plățile compensatorii trebuie să fie diferențiate în consecință;

(c) numai impactul economic al handicapurilor permanente care scapă controlului uman pot fi luate în considerare pentru a calcula suma plăților compensatorii. Dezavantajele structurale

care pot fi ameliorate prin modernizarea exploatațiilor sau prin factori cum ar fi impozitele, subvențiile sau punerea în aplicare a reformei politicii agricole comune nu pot fi luate în considerare;

(d) Comisia va verifica absența oricărui exces de compensare precum și proporționalitatea plăților prin intermediul unor instrumente statistice care sunt armonizate la scară comunitară. Atunci când asemenea instrumente nu există sau sunt insuficiente se vor utiliza alte date, în cazul în care Comisia poate certifica că sunt suficient de reprezentative în scopul verificării;

(e) plățile compensatorii trebuie să reflecte impactul economic mediu al handicapurilor pe hectar;

(f) suma ajutorului sub forma compensării care poate fi acordat se va stabili în mod normal comparând venitul mediu pe hectar al exploatațiilor situate în zonele cu handicap cu venitul exploatațiilor de aceeași dimensiune, care produc aceleași produse în zone fără dificultăți, situate în același Stat Membru. Venitul care va trebui luat în considerare în acest caz este venitul direct al exploatației agricole, cu excepția impozitelor plătite sau a subvențiilor primite. În cazul în care se consideră că un Stat Membru este în întregime alcătuit din zone cu handicap comparația se va face cu zone similare din alte State Membre, în care condițiile de producție, în special în ceea ce privește clima și geografia, se pot compara în mod valabil cu cele din acest prim Stat Membru.

(74) Comisia, din motive de coerență cu normele de dezvoltare rurală, își rezervă dreptul de a solicita plăți degresive pentru exploatații care depășesc o anumită mărime. În acest scop, notificările ar trebui să specifice mărimea exploatației care va beneficia de aceste ajutoare.

4.E. Ajutoare pentru îndeplinirea standardelor

(75) Prezentul Subcapitol se aplică numai ajutoarelor acordate pentru producția primară (fermieri).

4.E.1. Analiză

(76) Pentru a stabili politica sa viitoare, Comisia a ținut seama în special de următoarele considerente:

(a) articolul 31 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 prevede acordarea unui ajutor pentru fermieri, pentru a acoperi o parte din cheltuielile și pierderile de venituri care rezultă din aplicarea standardelor în domeniile protecției mediului înconjurător, al sănătății publice, al sănătății animalelor și plantelor, al bunăstării animalelor și al securității la locul de muncă;

(b) articolul 88 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 interzice plata ajutoarelor de stat către fermieri, care se adaptează unor standarde stricte, întemeiate pe legislația comunitară, în domeniile protecției mediului înconjurător, al sănătății publice, al sănătății animalelor și plantelor, al bunăstării animalelor și al securității la locul de muncă, care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 31. Cu toate acestea, se poate acorda fermierilor un ajutor suplimentar, care depășește plafoanele stabilite în conformitate cu dispozițiile articolului menționat, pentru a ajuta fermierii să se conformeze legislației naționale care depășește standardele comunitare;

(c) în absența unei legislații comunitare, articolul 88 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 interzice plata ajutoarelor de stat către fermieri, care se adaptează unor standarde stricte, întemeiate pe legislația națională în domeniile protecției mediului înconjurător, al sănătății publice, al sănătății animalelor și plantelor, al bunăstării animalelor și al securității la locul de muncă, care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 31. Cu toate acestea, în cazul în care se justifică în temeiul articolului 31, se poate acorda fermierilor un ajutor suplimentar, care depășește plafoanele stabilite în Anexă, în ceea ce privește articolul 31 alineatul (2);

(d) din motive de claritate, ar trebui să se specifice conceptele a ceea ce poate fi considerat „un impact semnificativ asupra costurilor normale ale exploatației agricole” și „un număr semnificativ de fermieri”;

(e) Articolul 31 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 limitează la 10.000 EUR compensarea globală pe care o poate primi un fermier pe durata unei perioade de cinci ani, pentru a echilibra cheltuielile efectuate și pierderile de venituri datorate aplicării unui sau mai multor standarde enumerate. Acordarea de ajutoare de stat suplimentare semnificative, în plus față de suma menționată, ar putea antrena o denaturare a concurenței, în special în cazul diferențelor importante dintre State Membre sau regiuni în ceea ce privește nivelul ajutorului efectiv. De asemenea, exploatațiile mari ar trebui să poată suporta mai bine impactul noilor standarde obligatorii asupra cheltuielilor de funcționare a exploatației. Prin urmare, este necesar să se stabilească o limită maximă absolută a ajutorului.

(f) în ceea ce privește noile standarde care nu sunt întemeiate pe norme comunitare, ajutorul va trebui să se limiteze la cheltuielile cauzate de standardele care riscă să creeze un handicap concurențial real pentru fermierii în cauză.

4.E.2. Politică

(77) Comisia va declara ajutorul de stat compatibil cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, în cazul în care acesta îndeplinește toate condițiile de la articolul 31 și de la articolul 88 alineatul (5) sau (6) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, precum și toate normele de aplicare adoptate de Comisie.

(78) Ajutorul care depășește limita maximă stabilită în Anexa la Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 nu va acoperi mai mult de 80% din cheltuielile efectuate și din pierderile de venituri suferite de fermieri. În total, luând în considerare orice ajutor comunitar care s-ar putea acorda, sprijinul nu va depăși 12.000 EUR pentru o exploatație. Această sumă nu va putea fi depășită în timpul niciunei perioade de cinci ani, în cazul unei compensări acordate pentru a respecta mai mult de un standard.

(79) Ajutorul va putea fi acordat numai în legătură cu standarde care, în cazul în care se calculează pentru o exploatație medie din sectorul și din Statul Membru vizate de standard reprezintă cauza directă demonstrabilă a:

(a) unei creșteri a cheltuielilor de funcționare pentru produsul sau produsele vizate de standard cu cel puțin 5%; sau

(b) unei pierderi de venit egală cu cel puțin 10% din profitul net obținut din produsul sau produsele vizate de standard.

(80) Ajutorul va putea fi acordat numai în legătură cu standarde care antrenează o creștere a cheltuielilor de funcționare sau o pierdere a venitului pentru cel puțin 25% din toate exploatațiile (sub)sectorului din Statul Membru în cauză.

(81) În ceea ce privește standardele naționale, Statul Membru va trebui să demonstreze că introducerea standardului corespunzător la nivel național ar risca să provoace un important handicap concurențial pentru producătorii în cauză. Demonstrarea acestui handicap va trebui să se facă pe baza marjelor profitului net mediu pentru exploatațiile medii din (sub)sectorul în cauză.

4.F. Ajutor pentru instalarea tinerilor fermieri

(82) Prezentul Subcapitol se aplică numai ajutoarelor acordate pentru producția primară (fermieri).

4.F.1. Analiză

(83) Ajutorul pentru instalarea tinerilor fermieri tinde să încurajeze dezvoltarea sectorului în ansamblu și să prevină depopularea zonelor rurale. Prin urmare, articolul 22 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 stabilește un regim comunitar pentru sprijinirea instalării tinerilor fermieri.

4.F.2. Politică

(84) Comisia va declara ajutorul de stat pentru sprijinirea instalării tinerilor fermieri ca fiind compatibil cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, în cazul în care acesta îndeplinește toate condițiile de la articolul 22 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, precum și toate normele de punere în aplicare adoptate de Comisie.

4. G. Ajutor pentru pensionarea anticipată sau pentru încetarea activităților agricole

(85) Prezentul Capitol se aplică numai ajutoarelor acordate pentru producția primară (fermieri).

4.G.1. Analiză

(86) Pentru a stabili politica sa viitoare, Comisia a ținut seama în special de următoarele considerente:

- articolul 23 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 stabilește un ajutor pentru pensionarea anticipată. Cu condiția respectării condițiilor care cer o încetare permanentă și definitivă a activităților agricole comerciale, astfel de regimuri de ajutoare au numai un efect limitat asupra concurenței, contribuind în același timp la dezvoltarea pe termen lung a sectorului în ansamblu.

4.G.2. Politică

(87) Comisia va declara ajutorul de stat pentru pensionarea anticipată compatibil cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, în cazul în care acesta îndeplinește toate condițiile de la articolul 23 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005. Comisia va autoriza plățile care depășesc

sumele maxime stabilite în Regulamentul menționat, cu condiția ca Statul Membru să demonstreze că plata respectivă nu se transferă către fermierii activi.

(88) Sub rezerva condițiilor care cer o încetare permanentă și definitivă a activităților agricole comerciale, Comisia va autoriza acordarea de ajutoare de stat pentru retragerea fermierilor din orice activitate agricolă.

4.H. Ajutor pentru grupurile de producători

4.H.1. Analiză

(89) Pentru a stabili politica sa viitoare, Comisia a ținut seama în special de următoarele considerente: din cauza naturii disparate a producției agricole, Comisia a privit în mod tradițional favorabil plata ajutoarelor „la înființare” destinate oferirii unui stimulent pentru constituirea de grupuri de producători care să promoveze gruparea fermierilor în vederea concentrării ofertei lor și pentru adaptarea producției acestora la cerințele pieței. Pentru a direcționa ajutorul către micile grupuri de producători și pentru a evita acordarea de sume mari, ar trebui, cu toate acestea, să se limiteze ajutorul menționat la întreprinderile mici și mijlocii, în cadrul unei sume maxime.

4.H.2. Politică

(90) Comisia va declara ajutorul pentru înființarea grupurilor de producători compatibil cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, în cazul în care acesta îndeplinește toate condițiile de la [articolul 9 din viitorul Regulament de scutire].

(91) Ajutoarele acordate altor asociații agricole, care preiau sarcini la nivelul producției agricole, precum sprijinul mutual, întrajutorarea agricolă și serviciile de gestiune agricolă, pe exploatarea membrilor, fără a fi implicate în adaptarea comună a ofertei la piață, nu sunt acoperite de prezenta Secțiune. Cu toate acestea, Comisia va aplica principiile stabilite în prezenta Secțiune ajutoarelor care sunt acordate pentru a acoperi costurile de pornire ale asociațiilor producătorilor care sunt responsabile cu supravegherea folosirii denumirilor de origine sau a mărcilor de calitate.

(92) Ajutoarele care sunt acordate grupurilor de producători sau asociațiilor pentru a acoperi cheltuieli care nu sunt legate de costurile de înființare, precum investițiile sau activitățile de promovare, vor fi evaluate în conformitate cu regulile care guvernează astfel de ajutoare.

(93) Regimurile de ajutoare autorizate în temeiul prezentei Secțiuni vor fi supuse unei condiții care necesită adaptarea acestora pentru a ține seama de orice schimbare în reglementările care guvernează organizările comune ale pieței.

(94) Ca o alternativă la oferirea de ajutor grupurilor de producători sau asociațiilor acestora, ajutorul până la aceeași sumă totală poate fi acordat direct producătorilor pentru a compensa contribuțiile acestora la costul de gestionare a grupurilor în primii cinci ani de la formarea grupului. Comisia nu va autoriza ajutoarele de stat pentru cheltuielile acoperite de prezentul Subcapitol în favoarea marilor întreprinderi.

4.I. Ajutor pentru comasarea terenurilor

4.I.1. Analiză

(95) Pentru a stabili politica sa viitoare, Comisia a ținut seama în special de următoarele considerente:

(a) sprijinul în favoarea comasării terenurilor urmărește să încurajeze dezvoltarea sectorului în ansamblu și să îmbunătățească infrastructura. Prin urmare, articolul 30 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 stabilește un regim comunitar pentru sprijinirea comasării terenurilor.

(b) Orientările Comunității pentru ajutorul de stat în sectorul agricol 2000-2006 au stabilit norme pentru reglementarea acordării de ajutoare pentru comasarea terenurilor; scopul acestor ajutoare era acela de a finanța schimbul de parcele de teren agricol și de a facilita înființarea de exploatații viabile din punct de vedere economic;

(c) experiența a demonstrat că acest ajutor pentru comasarea terenurilor poate fi menținut, dată fiind contribuția acestuia la dezvoltarea sectorului agricol precum și efectele limitate ale acestuia asupra concurenței.

4.I.2. Politică

(96) Comisia va declara ajutoarele pentru comasarea terenurilor compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, în cazul în care acestea îndeplinesc toate condițiile de la articolul 13 din [viitorul Regulament de scutire].

4. J. Ajutoare pentru încurajarea producției și comercializării de produse agricole de calitate

4.J.1. Analiză

(97) Pentru a stabili politica sa viitoare, Comisia a ținut seama în special de următoarele considerente:

(a) măsurile de ajutor menite să ofere un stimulent pentru îmbunătățirea calității produselor agricole urmăresc să sporească valoarea producției agricole și să ajute sectorul în ansamblu să se adapteze la cererea consumatorilor, care acordă o atenție tot mai mare calității. Comisia a privit în general într-un mod favorabil astfel de ajutoare. Cu toate acestea, experiența a arătat că astfel de măsuri de ajutor pot prezenta riscul denaturării condițiilor de concurență și pot afecta comerțul dintre Statele Membre într-o manieră contrară interesului comun. Acesta este cazul, în special, atunci când se acordă sume mari de ajutoare sau când plata ajutorului continuă și după ce ajutorul a încetat să mai aibă vreun efect stimulant și, prin urmare, ia forma unui ajutor de operare;

(b) articolul 32 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 a introdus o măsură specifică de ajutor pentru participarea fermierilor la regimuri de calitate a alimentelor. Normele în materie de ajutoare de stat ar trebui aliniate la această măsură de ajutor;

(c) întreprinderile mari ar trebui să fie în măsură să finanțeze ele însele costurile menționate anterior; prin urmare, ajutorul ar trebui limitat la întreprinderile mici și mijlocii. În acest

context, Anexa la Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 stabilește o sumă maximă pentru o exploatare;

(d) datorită similitudinilor dintre întreprinderile de procesare și comercializare a produselor agricole, ajutorul pentru întreprinderile menționate va trebui autorizat în conformitate cu normele pentru ajutorul acordat altor întreprinderi de prelucrare.

4.J.2. Politică

(98) Comisia va declara ajutorul de stat pentru a încuraja producția de produse agricole de calitate, acordat producătorilor primari (fermieri), compatibil cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, în cazul în care acesta îndeplinește toate condițiile de la [articolul 14 din viitorul Regulament de scutire].

(99) Comisia va declara ajutorul de stat pentru a încuraja producția de produse agricole de calitate, acordat întreprinderilor de transformare și comercializare a produselor agricole, compatibil cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, în cazul în care acesta îndeplinește toate condițiile de la articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 70/2001.

(100) Comisia nu va autoriza ajutoarele de stat pentru cheltuielile acoperite de prezentul Subcapitol în favoarea marilor întreprinderi.

(101) Ajutorul pentru investițiile care sunt necesare pentru modernizarea instalațiilor de producție, inclusiv investițiile necesare pentru gestionarea sistemului de documentare și pentru a întreprinde controale ale procesului și produselor, poate fi acordat numai în conformitate cu normele definite în capitolele 4.A și 4.B, după caz.

4.K. Acordarea de sprijin tehnic în sectorul agricol

4.K.1. Analiză

(102) Pentru a stabili politica sa viitoare, Comisia a ținut seama în special de următoarele considerente:

(a) Comisia privește în mod favorabil regimurile de ajutor care sunt destinate acordării de sprijin tehnic în sectorul agricol. Astfel de ajutoare nepermanente îmbunătățesc eficiența și profesionalismul agriculturii în Comunitate, contribuind astfel la viabilitatea sa pe termen lung, producând în același timp numai efecte foarte limitate asupra concurenței. Din moment ce ajutorul în favoarea cheltuielilor ocazionate fermierilor de folosirea serviciului de exploatare comună a mașinilor agricole pentru schimbul de mașini și mână de lucru agricolă este o cheltuială recurentă și face parte din cheltuielile normale de funcționare ale unui fermier, ajutorul respectiv ar trebui să se limiteze în viitor la ajutorul de minimis.

(b) întreprinderile mari ar trebui să fie în măsură să finanțeze ele însele costurile menționate anterior; prin urmare, ajutorul ar trebui limitat la întreprinderile mici și mijlocii;

(c) datorită similitudinilor dintre întreprinderile de procesare și comercializare a produselor agricole, ajutorul pentru întreprinderile menționate va trebui autorizat în conformitate cu normele pentru ajutorul acordat altor întreprinderi de prelucrare.

4.K.2. Politică

(103) Comisia va declara ajutorul de stat în materie de asistență tehnică, acordat producătorilor primari (fermieri), compatibil cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, în cazul în care acesta îndeplinește toate condițiile de la [articolul 15 din viitorul Regulament de scutire].

(104) Furnizarea de asistență tehnică pentru producătorii primari (fermieri) se poate realiza de către grupuri de producători sau alte organizații, indiferent de mărimea acestora.

(105) Comisia va declara ajutorul de stat pentru furnizarea de asistență tehnică, acordat întreprinderilor de transformare și comercializare a produselor agricole, compatibil cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, în cazul în care acesta îndeplinește toate condițiile de la articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 70/2001.

(106) Comisia nu va autoriza ajutoarele de stat pentru cheltuielile vizate la punctele 104 și 105 în favoarea marilor întreprinderi.

(107) Comisia va examina de la caz la caz ajutorul de stat în favoarea altor activități pentru popularizarea de noi tehnici, cum ar fi proiecte pilot de dimensiune redusă sau proiecte demonstrative. Statul Membru va furniza o descriere clară a proiectului, în care se va include o explicație a caracterului original al acestuia și a interesului public pe care l-ar avea acordarea unei finanțări (spre exemplu, de ce nu a fost încercat anterior) și va demonstra că îndeplinește următoarele condiții:

(a) numărul întreprinderilor participante și durata programului pilot trebuie să fie limitate la ceea ce este strict necesar pentru realizarea unor teste adecvate;

(b) suma combinată a ajutorului pentru astfel de proiecte, acordată unei întreprinderi nu trebuie să depășească 100.000 EUR pe parcursul a trei exerciții financiare;

(c) rezultatele proiectului-pilot vor fi aduse la cunoștința publicului, cel puțin pe internet, la o adresă indicată în regimul de ajutoare;

(d) orice altă condiție pe care Comisia o poate considera necesară pentru a evita ca regimul să antreneze o denaturare a pieței sau să echivaleze cu un ajutor de operare.

4.L Ajutoare pentru sectorul creșterii animalelor

4.L.1. Analiză

(108) Pentru a stabili politica sa viitoare, Comisia a ținut seama în special de următoarele considerente:

(a) Orientările Comunității pentru ajutorul de stat în sectorul agricol 2000-2006 au stabilit norme pentru reglementarea acordării de ajutoare în sectorul de creștere a animalelor; scopul acestor ajutoare era acela de a sprijini conservarea și ameliorarea calității genetice a șeptelului comunitar;

(b) experiența a demonstrat că aceste ajutoare vor trebui menținute numai atunci când contribuie în mod real la conservarea și ameliorarea calității genetice a șeptelului; ajutoarele

destinate să acopere o parte a costului de întreținere a masculilor de reproducere nu pot fi considerate ca îndeplinind obiectivul menționat, din moment ce doar eliberează crescătorii de animale de costuri pe care ar trebui să le suporte, în mod normal, în activitatea lor;

(c) ajutoarele destinate să acopere o parte a cheltuielilor referitoare la introducerea în exploatare a unor tehnici sau practici inovatoare în domeniul creșterii animalelor, deși acestea eliberează, se asemenea crescătorii de animale de unele cheltuieli pe care ar trebui să le suporte în desfășurarea activității lor normale, ar putea fi menținute pe o anumită perioadă de timp, dat fiind că acestea sunt destinate inovației; înseminarea artificială nu ar trebui să fie eligibilă pentru ajutor, deoarece nu este considerată o practică inovatoare;

(d) reproducerea animalelor nu este o activitate de producție primară propriu-zisă; prin urmare, este necesar ca ajutoarele pentru investiții în favoarea centrelor de reproducere a animalelor să fie reglementate de normele aplicabile ajutoarelor pentru întreprinderile de procesare și comercializare a produselor agricole;

(b) întreprinderile mari ar trebui să fie în măsură să finanțeze ele însele costurile măsurilor de la acest Subcapitol. Prin urmare, ajutorul ar trebui limitat la întreprinderile mici și mijlocii.

4.L.2. Politică

(109) Comisia va declara ajutoarele de stat pentru sectorul șeptelului compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, în cazul în care acestea îndeplinesc toate condițiile de la articolul 16 alineatul (1) literele (a), (b) și (c) și de la articolul 16 alineatul (3) din [viitorul Regulament de scutire]. Comisia nu va autoriza ajutoare de stat pentru cheltuielile acoperite de prezentul Capitol în favoarea marilor întreprinderi.

4. M. Ajutoare de stat pentru regiunile ultraperiferice și pentru insulele din Marea Egee

4.M.1. Analiză

(110) Pentru a stabili politica sa viitoare, Comisia a ținut seama în special de următoarele considerente:

(a) în Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 se prevăd derogări și nivele de ajutor specifice pentru ajutoarele pentru investiții acordate atât fermierilor, cât și întreprinderilor de transformare și comercializare în regiunile ultraperiferice și în insulele mici din Marea Egee, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2019/93. Aceste rate de ajutor au fost deja luate în considerare în capitolul referitor la ajutorul pentru investiții;

(b) la articolul 11 din Regulamentul (CE) nr. 247/2006 al Consiliului din 30 ianuarie 2006 privind măsurile specifice din domeniul agriculturii în favoarea regiunilor ultraperiferice ale Uniunii²⁵ se prevede că măsurile adoptate în aceste regiuni în cadrul programelor de sprijin trebuie să fie conforme cu dreptul comunitar și în concordanță cu alte politici comunitare și cu măsurile adoptate în temeiul acestora. În special, nicio măsură în temeiul Regulamentului (CE) nr. 247/2006 nu poate fi finanțată ca:

²⁵ JO L 42, 14.02.2006, pag. 1.

(i) sprijin suplimentar pentru regimurile de prime sau de ajutoare stabilite în cadrul unei organizări comune a pieței, în afara unor cazuri excepționale justificate de criterii obiective;

(ii) sprijin pentru proiecte de cercetare pentru a susține proiecte de cercetare sau măsuri eligibile pentru finanțare comunitară în temeiul Deciziei 90/424/CEE a Consiliului din 26 iunie 1990 privind anumite cheltuieli în domeniul veterinar²⁶;

(iii) sprijin pentru măsurile incluse în sfera de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005;

(c) încă din 2000, Comisia a dobândit numai o experiență limitată cu măsurile de ajutoare de stat notificate pentru regiunile ultraperiferice. Din acest motiv, este dificil să se elaboreze o descriere generică a măsurilor care ar putea fi autorizate în mod specific pentru regiunile respective;

(d) conform articolului 16 din Regulamentul (CE) nr. 247/2006 Comisia poate autoriza acordarea de ajutoare de operare în sectoarele producției, transformării și comercializării produselor agricole care intră în sfera de aplicare a Anexei I la Tratat și cărora li se aplică articolele 87, 88 și 89, în scopul de a atenua constrângerile specifice producției agricole din regiunile ultraperiferice, datorate îndepărtării acestora, insularității și situației ultraperiferice;

(e) articolul 21 din Regulamentul (CE) nr. 247/2006 autorizează Spania să acorde ajutoare de stat pentru producția de tutun în Insulele Canare.

4.M.2. Politică

(111) Comisia va examina de la caz la caz propunerile de acordare a ajutoarelor de stat destinate îndeplinirii nevoilor acestor regiuni, pe baza dispozițiilor juridice specifice aplicabile regiunilor respective, ținând seama de compatibilitatea măsurilor în cauză cu Programele de Dezvoltare Rurală pentru regiunile respective și efectele lor asupra concurenței, atât în regiunile menționate, cât și în restul Comunității.

5. Gestionarea riscurilor și a crizelor

5.A. Principii generale

(112) O bună gestionare a riscurilor și a crizelor constituie un instrument esențial pentru un sector agricol viabil și competitiv în Comunitate. Dezbaterile au fost stimulate recent de către Comunicarea Comisiei către Consiliu cu privire la gestionarea riscurilor și a crizelor în agricultură²⁷. Ca urmare a discuției purtate în cadrul acestuia în 2005 Consiliul a concluzionat²⁸ în unanimitate că ajutoarele de stat pentru măsurile de gestionare a riscurilor și a crizelor trebuie să fie supuse unor norme comunitare adecvate în materie de concurență. Prin urmare, Consiliul a decis că instrumentele eligibile de gestionare a riscurilor trebuie să fie conforme cu dispozițiile prevăzute în Orientările Comunității cu privire la ajutoarele de stat în sectorul agricol. A existat un consens larg între Statele Membre pentru a afirma că, chiar dacă

²⁶ JO L 224, 18.08.1990, pag. 19. Decizie, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2006/782/CE (JO L 328, 24.11.2006, pag. 57).

²⁷ COM(2005) 74.

²⁸ Documentul 11120/05 al Consiliului din 15 septembrie 2005.

finanțarea publică este esențială, în special pentru elaborarea și corecta punere în aplicare a noilor instrumente, este, de asemenea, esențială responsabilitatea comună și, prin urmare, o contribuție financiară a producătorilor agricoli.

(113) Pentru anumite tipuri de riscuri și crize în sectorul agricol, acordarea de ajutor de stat poate fi o măsură de sprijin adecvată. Cu toate acestea, trebuie să se rețină întotdeauna că un Stat Membru nu are nicio obligație de a acorda efectiv ajutoare de stat. Prin urmare, în caz de astfel de riscuri sau crize, producătorii dintr-un Stat Membru sau regiune pot primi ajutor, în timp ce cei din alte State Membre sau regiuni nu-l primesc. Aceste diferențe în ceea ce privește sprijinul pot duce la denaturări ale concurenței. Prin urmare, la fel ca pentru alte tipuri de ajutoare de stat, pentru autorizarea ajutoarelor de stat pentru gestionarea riscurilor și a crizelor trebuie să se țină seama de necesitatea de a evita denaturări excesive ale concurenței. Pentru a reduce riscul de denaturare a concurenței și ca stimulent pentru minimizarea riscurilor trebuie să se prevadă o contribuție minimă a producătorilor pentru pierderile sau costurile măsurilor menționate sau orice altă contrapartidă adecvată.

(114) Producția primară (agricultura) este expusă riscurilor și crizelor specifice cu care se confruntă sectorul agricol. Întreprinderile de procesare și comercializare a produselor agricole dispun în mod normal de mult mai multe posibilități de a se proteja împotriva riscurilor. Astfel, anumite tipuri de sprijin pentru riscuri și crize trebuie să fie limitate la producția primară.

(115) Ajutorul de stat ar trebui limitat pentru a ajuta fermierii care se confruntă cu diferite dificultăți, în pofida faptului că au făcut eforturi rezonabile pentru a reduce respectivele riscuri. Ajutorul de stat nu trebuie să stimuleze fermierii să-și asume riscuri inutile. Fermierii trebuie să suporte ei înșiși consecințele alegerii imprudente a metodelor de producție sau a produselor.

(116) Pe baza acestor considerente, Comisia a analizat seria de măsuri de gestionare a riscurilor și a crizelor, actualmente în vigoare, care pot fi finanțate prin ajutoare de stat. Concluzia acestei analize este aceea că actuala combinație de instrumente este adecvată dar ar trebui perfecționată în lumina experienței dobândite. În lumina evaluării și a re-examinării la scară largă a politicii comunitare de compensare pentru bolile animalelor, care sunt încă în curs, va fi necesar, cu toate acestea, să se revizuiască Subcapitolul 5.B.4 de îndată ce această evaluare a fost încheiată.

(117) Introducerea în 2005 a unei dispoziții de minimis²⁹ la nivelul producției primare oferă un instrument adițional Statelor Membre pentru a acorda un minim de ajutor, rapid și fără nicio necesitate de a obține autorizația Comisiei. Includerea întreprinderilor de procesare și comercializare a produselor agricole în Regulamentul de minimis care acoperă întreprinderile neagricole și care deschide posibilitatea de a acorda ajutor până la [200.000 EUR] pe întreprindere și pe o perioadă de trei exerciții financiare, constituie o facilitate suplimentară pentru a sprijini întreprinderile menționate. Cu toate acestea, trebuie să fie clar că ajutorul de minimis nu poate rezolva problemele economice mai importante care decurg dintr-o criză. Orice ajutor de anvergură mai mare trebuie acordat în cadrul ajutorului de stat care garantează controlul Comisiei și evită denaturări ale concurenței.

(118) Trebuie să fie clar că aceste norme în materie de ajutoare de stat nu pot constitui ele însele o gestionare optimă a crizelor. Ajutorul de stat poate doar să o faciliteze în anumite

²⁹ Regulamentul (CE) nr. 1860/2004 al Comisiei din 6 octombrie 2004 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE în cazul ajutorului *de minimis* în sectorul agricol și în sectorul pescuitului (JO L 325, 28.10.2004, pag. 4).

circumstanțe. O criză poate apărea de la o zi la alta și necesită o reacție rapidă. O gestionare efectivă a crizelor necesită ca Statele Membre să reflecteze cu promptitudine asupra măsurilor de ajutoare de stat care vor fi disponibile. Statelor Membre le revine responsabilitatea de a examina diferitele posibilități de sprijin cu ajutoare de stat și să stabilească regimuri de ajutor în timp util, pentru a putea fi utilizate imediat în cazul unor probleme grave. Pe de altă parte, necesitatea de a elabora un sistem de compensare, de a-l notifica și de a solicita autorizarea din partea Comisiei poate duce la pierderea de timp prețios până ce ajutorul să poată fi acordat celor în nevoie.

5.B. Ajutoare pentru compensarea daunelor cauzate producției agricole sau mijloacelor de producție agricolă

5.B.1. Generalități

(119) Pentru a evita riscul denaturării condițiilor concurenței, Comisia consideră important să se asigure că ajutorul pentru compensarea întreprinderilor pentru daune cauzate producției agricole sunt plătite cât se poate de repede după evenimentul nefavorabil apărut. Dacă ajutorul nu este plătit decât la câțiva ani de la evenimentul în cauză, există un pericol real ca plata unui astfel de ajutor să producă aceleași efecte economice ca și ajutorul de operare. Acesta este în special cazul când ajutorul este plătit retroactiv pentru pretenții care nu au fost documentate adecvat la momentul respectiv. Prin urmare, în lipsa unei justificări specifice, rezultând de exemplu din natura și dimensiunea evenimentului sau caracterul întârziat sau în continuă desfășurare a daunei, Comisia nu va aproba propuneri pentru ajutor care sunt înaintate mai târziu de trei ani de la producerea evenimentului și nici ajutoare care trebuie plătite la mai mult de patru ani de la producerea acestuia.

5.B.2. Ajutoare pentru remedierea daunelor provocate de catastrofe naturale sau evenimente extraordinare

(120) Prezentul Subcapitol se aplică întregului sector agricol.

(121) Deoarece acestea constituie excepții de la principiul general al incompatibilității ajutorului de stat cu Piața comună specificat la articolul 87 alineatul (1) din Tratat, Comisia a fost constant de părere că noțiunile de „catastrofă naturală” și „eveniment excepțional” conținute la articolul 87 alineatul (2) litera (b) trebuie să fie interpretate restrictiv. Aceasta a fost confirmată de Curtea de Justiție a Comunităților Europene³⁰. Până acum Comisia a acceptat ideea conform căreia cutremurele, avalanșele, alunecările de teren și inundațiile pot constitui catastrofe naturale. Pentru a facilita o rapidă gestionare a crizei Comisia va autoriza în viitor regimuri de ajutoare pentru a compensa daunele provocate de dezastre naturale sub formă de cutremure, avalanșe, alunecări de teren, inundații și alte dezastre naturale, cu condiția să se poată stabili o descriere suficient de precisă.

(122) Evenimentele excepționale care au fost acceptate până acum de Comisie includ războiul, tulburările interne sau grevele și, cu anumite rezerve și în funcție de anvergura lor, accidentele nucleare sau industriale majore și incendiile care provoacă pierderi pe scară largă. Pe de altă parte, Comisia nu a acceptat ca un incendiu la o singură fabrică de procesare care era acoperită de o asigurare comercială normală să poată fi considerat un eveniment excepțional. Ca regulă generală, Comisia nu acceptă ca declanșările unor boli animale sau vegetale să poată fi considerate catastrofe naturale sau evenimente excepționale. Cu toate

³⁰ A se vedea Hotărârea din 11 noiembrie 2004 în cauza C-73/03, Spania/Comisia, punctul 37; Hotărârea din 23 februarie 2006 în cauzele C-346/03 și C-529/03, Giuseppe Atzeni și alții, punctul 79.

acestea, într-un caz Comisia a recunoscut a fi un eveniment excepțional declanșarea pe scară foarte largă a unei boli animale total noi. Din cauza dificultăților inerente în ceea ce privește anticiparea unor astfel de evenimente, Comisia va continua să evalueze propunerile de acordare a ajutorului în conformitate cu articolul 87 alineatul (2) litera (b) de la caz la caz, ținând seama de practica sa anterioară în acest domeniu.

(123) Odată demonstrată existența unei catastrofe naturale sau a unui eveniment extraordinar, Comisia va permite acordarea un ajutor de până la 100% pentru a compensa daunele materiale. Compensarea se va calcula, în mod normal, la nivelul beneficiarului individual. Pentru a evita o compensare excesivă, orice plăți datorate, de exemplu în baza polițelor de asigurare, trebuie să fie deduse din suma ajutorului. Comisia va accepta, de asemenea, acordarea de ajutoare pentru compensarea fermierilor pentru pierderea de venit ce rezultă din distrugerea mijloacelor de producție agricolă, cu condiția de a nu exista o compensare excesivă. În toate cazurile, jurisprudența Curții de Justiție cere ca Statul Membru să demonstreze o legătură directă între daunele cauzate de evenimentul extraordinar și ajutorul de stat, fiind nevoie de o evaluare cât mai precisă a daunelor suferite de producătorii în cauză.

5.B.3. Ajutoare pentru compensarea fermierilor pentru pierderi cauzate de condiții meteorologice nefavorabile

(124) Prezentul Subcapitol se aplică numai ajutoarelor acordate pentru producția primară (fermieri).

5.B.3.1. Analiză

(125) Pentru a stabili politica sa viitoare, Comisia a ținut seama în special de următoarele considerente:

(a) Comisia a susținut în mod constant că vremea nefavorabilă, precum înghețul, grindina, gheața, ploaia sau seceta nu pot fi considerate în sine drept catastrofe naturale în sensul articolului 87 alineatul (2) litera (b). Cu toate acestea, din cauza daunelor pe care astfel de evenimente le pot provoca producției agricole sau mijloacelor de producție agricolă, Comisia a acceptat că astfel de evenimente pot fi asimilate dezastrelor naturale în momentul în care nivelul daunelor atinge un anumit prag al producției normale. Compensarea pentru astfel de evenimente asimilate contribuie la dezvoltarea sectorului agricol și trebuie să fie autorizată în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat.

(b) contrar practicii anterioare a Comisiei, se pare că este mai adecvat să se stabilească un prag minim comun al daunelor stabilit la 30% din producția normală pentru toate regiunile. În loc să solicite un nivel inferior al daunelor în regiunile defavorizate, slăbiciunea economică a fermierilor activi în regiunile menționate ar putea fi luată în considerare într-un mod mai adecvat în cazul în care se prevede un nivel maxim al compensării mai ridicat.

(c) din cauza variabilității inerente a producției agricole, apare necesitatea menținerii unui astfel de prag pentru a împiedica folosirea condițiilor meteorologice drept pretext pentru plata ajutorului de operare. În scopul de a se asigura atingerea unui prag minim al daunelor și contrar practicii sale anterioare, pragul minim al daunelor pentru culturile permanente, cum ar fi arborii fructiferi, va trebui de asemenea atins în primul an și nu de-a lungul mai multor ani.

(d) odată atins pragul minim al daunelor, Comisia accepta anterior să se plătească compensația pentru primele 30 procente din pierderi. Acest sistem a creat paradoxul că un fermier cu o pierdere de 29% în regiuni normale nu primea nicio compensație, în timp ce un

fermier cu pierderi de 30% putea primi o compensație pentru 30%. Un asemenea sistem nu poate încuraja suficient fermierii pentru a face toate eforturile să limiteze daunele. Dimpotrivă, există un stimulent economic pentru a atinge nivelul minim al daunelor care dau dreptul la o compensație. Aceste stimulente ar trebui reduse prin introducerea unei norme conform căreia unele daune trebuie întotdeauna să fie în sarcina fermierului.

(e) pentru a ameliora mai mult gestionarea riscurilor, este necesar să se încurajeze agricultorii să subscrie asigurări, în măsura în care este posibil. Prin urmare, în viitor, de la un moment dat, compensația pentru condiții meteorologice nefavorabile va trebui redusă pentru fermierii care nu au contractat o asigurare pentru produsul în cauză. Comisia va putea ridica această cerință numai dacă un Stat Membru poate demonstra în mod convingător că, în pofida tuturor eforturilor rezonabile depuse, nu se poate obține o asigurare accesibilă din punct de vedere financiar pentru un anumit tip de fenomen sau de produs;

(f) penuria de apă riscă să devină un factor din ce în ce mai determinant pentru producția agricolă în anumite părți ale Comunității. Fermierii și Statele Membre trebuie să contribuie în mod activ la buna gestionare a apei, pentru a atenua efectele secetei. Prin urmare, nu se va autoriza nicio compensație pentru secetă în Statele Membre care nu au aplicat în întregime articolul 9 din Directiva 2000/60/CE în legătură cu agricultura și care nu garantează recuperarea integrală a costurilor serviciilor legate de utilizarea apei furnizate pentru agricultură;

(g) la fel ca în perioada anterioară, compensația pentru condiții meteorologice nefavorabile se va limita la nivel de producție primară (fermieri). Pentru întreprinderile de transformare și comercializare a produselor agricole, riscul condițiilor meteorologice nefavorabile trebuie considerat ca un risc comercial normal. În cazul în care aceste întreprinderi se confruntă cu dificultăți economice ca urmare a unor condiții meteorologice nefavorabile, acestea vor putea fi sprijinite prin intermediul ajutoarelor de salvare și restructurare;

(h) contrar practicii sale obișnuite și pentru a facilita o rapidă gestionare a crizei, Comisia va trebui să autorizeze regimuri de ajutor care nu necesită prezentarea prealabilă a unor daune referitoare la pierderi; cu toate acestea, Statele Membre vor fi obligate să prezinte o documentație adecvată referitoare la condițiile meteorologice nefavorabile în cauză, sub formă de rapoarte anuale.

5.B.3.2. Politică

(126) Comisia va declara ajutoarele acordate pentru pierderile cauzate de condițiile meteorologice nefavorabile compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, în cazul în care îndeplinesc toate condițiile de la [articolul 11 din viitorul Regulament de scutire].

(127) Pentru a permite Comisiei să evalueze astfel de regimuri de ajutor, notificările măsurilor de ajutor pentru compensarea daunelor provocate de condițiile meteorologice nefavorabile ar trebui să includă și informații meteorologice justificative adecvate. Aceste informații vor putea fi prezentate de asemenea a posteriori sub formă de rapoarte anuale, în conformitate cu cerințele ultimei teze de la [articolul 20 alineatul (3) din viitorul Regulament de scutire].

(128) Comisia va accepta metode alternative de calculare a producției normale, inclusiv valori de referință regionale, cu condiția ca acestea să fie reprezentative și să nu fie bazate pe randamente anormal de ridicate. În cazul în care condițiile meteorologice nefavorabile au afectat o zonă întinsă în același mod, Comisia va accepta ca plățile ajutoarelor să se bazeze pe

pierderile medii cu condiția ca acestea să fie reprezentative și să nu ducă la o compensare excesivă semnificativă a unui beneficiar.

(129) Ajutorul acordat în baza prezentului Subcapitol poate fi plătit numai fermierilor sau, alternativ, unei organizații de producători la care fermierul este membru, caz în care valoarea ajutorului nu trebuie să depășească pierderea efectivă suferită de către fermier.

(130) În cazul pierderilor suferite de la 1 ianuarie 2010, Comisia va face derogare de la condiția de la [articolul 11 alineatul (8) din viitorul Regulament de scutire] numai în cazul în care un Stat Membru poate demonstra în mod convingător că, în pofida tuturor eforturilor rezonabile depuse, nu s-a putut obține, la momentul la care s-au produs daunele, o asigurare accesibilă din punct de vedere financiar, care să acopere riscurile climatice cele mai frecvente din punct de vedere statistic în Statul Membru sau în regiunea în cauză.

5.B.4. Ajutor pentru combaterea bolilor animale și vegetale

(131) Prezentul Subcapitol se aplică numai ajutoarelor acordate pentru producția primară (fermieri). În lumina evaluării și a re-examinării la scară largă a politicii comunitare de compensare pentru bolile animalelor, care este încă în curs, va fi necesar, cu toate acestea, să se revizuiască Subcapitolul pertinent de îndată ce această evaluare a fost încheiată.

5.B.4.1. Analiză

(132) Pentru a stabili politica sa viitoare, Comisia a ținut seama în special de următoarele considerente:

(a) atunci când un fermier pierde animale ca urmare a unei boli animale sau atunci când culturile sale sunt afectate de boli vegetale, aceasta nu constituie în mod normal o catastrofă naturală sau un eveniment excepțional în sensul Tratatului. În astfel de cazuri, ajutoarele pentru oferirea de compensații pentru pierderile suferite și ajutoarele pentru prevenirea pierderilor viitoare pot fi permise de Comisie numai în baza articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, care prevede că ajutoarele care facilitează dezvoltarea anumitor activități pot fi considerate compatibile cu Piața comună cu condiția ca acestea să nu afecteze condițiile comerciale într-o măsură contrară interesului comun.

(b) în conformitate cu principiile menționate anterior, Comisia consideră că plata ajutorului către fermieri pentru compensarea pierderilor provocate de boli animale sau vegetale poate fi acceptată numai ca parte a unui program adecvat la nivel comunitar, național sau regional pentru prevenirea, controlul sau eradicarea bolii respective. Ajutoarele care pur și simplu compensează fermierii pentru pierderile suferite fără întreprinderea nici unui demers pentru remedierea problemei la sursă trebuie să fie considerate ca pure ajutoare de operare care sunt incompatibile cu Piața comună. Prin urmare, Comisia cere să existe dispoziții comunitare sau naționale, adoptate prin acte cu putere de lege sau acte administrative, astfel încât autoritățile naționale competente să se ocupe de boala respectivă, fie prin organizarea unor acțiuni de eradicare a acesteia, în special prin măsuri obligatorii care produc compensații, fie înființând inițial un sistem de alertă, combinat, atunci când este cazul, cu ajutor adecvat pentru a încuraja indivizii să ia parte în mod voluntar la acțiunile preventive³¹. În consecință, numai bolile care constituie un motiv de îngrijorare pentru autoritățile publice, și nu acțiunile pentru

³¹ În cazul în care bolile animale sau vegetale s-au dovedit a fi rezultat ca urmare a condițiilor meteorologice nefavorabile, Comisia va evalua măsurile de acordare a ajutorului în conformitate cu dispozițiile de la Subcapitolul 5.B.3 și aceste cerințe nu se vor mai aplica.

care fermierii înșiși trebuie în mod rezonabil să își asume răspunderea, pot face obiectul măsurilor de ajutor.

(c) obiectivele măsurilor de ajutor trebuie să fie:

(i) preventive, în sensul că acestea implică măsuri de depistare sau analize, exterminarea dăunătorilor care pot transmite boala, vaccinări preventive ale animalelor sau tratamentul culturilor și abatorizarea preventivă a șeptelului sau distrugerea culturilor, sau

(ii) compensatorii, în sensul că șeptelul afectat este abatorizat sau culturile sunt distruse la ordinele sau recomandarea autorităților publice sau moare ca urmare a vaccinărilor sau altor măsuri recomandate sau ordonate de către autoritățile competente, sau

(iii) combinate, în sensul că schema de ajutor compensatorie pentru pierderile provocate de boală este supusă condiției ca beneficiarul să se angajeze să ia măsurile preventive adecvate în viitor după cum stabilesc autoritățile publice.

(d) pentru a îmbunătăți gestionarea riscului, trebuie să se aibă în vedere dacă a contribuit comportamentul fermierului (de exemplu, alegerea metodei de producție) la un risc mărit de apariție a bolii.

(e) la fel ca în perioada anterioară, compensația pentru boli animale și vegetale trebuie limitată la producția primară (fermieri). În cazul întreprinderilor active în prelucrarea și comercializarea de produse agricole, impactul unor astfel de boli asupra activității lor trebuie considerat ca fiind un risc normal în activitate. În cazul în care aceste întreprinderi se confruntă cu dificultăți economice, din cauza efectelor bolilor animale sau vegetale, acestea pot fi susținute prin ajutoare pentru salvare și restructurare. Includerea întreprinderilor agricole de prelucrare și comercializare în Regulamentul de minimis care acoperă întreprinderile neagricole, oferirea posibilității de a acorda un sprijin de până la 200.000 EUR pentru fiecare întreprindere și pe o perioadă de trei ani fiscali reprezintă o facilitare suplimentară în favoarea unor astfel de întreprinderi;

(f) în ceea ce privește ajutorul pentru testele de depistare a EST (encefalopatie spongiformă transmisibilă), s-a ținut seama de următoarele considerente:

(i) testele au ca obiectiv evitarea răspândirii EST, o boală care necesită un interes special din punct de vedere al protecției sănătății umane;

(ii) există un risc de denaturare a concurenței care rezultă din diferitele niveluri ale ajutorului de stat acordat, cel puțin în cea ce privește animalele pentru abatorizare. Cu toate acestea, majoritatea Statelor Membre acordă în prezent anumite ajutoare de stat. Prețurile pentru testele EST continuă să varieze în Statele Membre. Pentru a reduce riscul de denaturare a concurenței care ar putea fi cauzat de un ajutor acordat testelor EST în cazul bovinelor abatorizate pentru consumul uman, precum și pentru a încuraja cercetarea prin teste cu prețuri reduse, ajutorul ar trebui să fie limitat la 40 EUR, care este în prezent cel mai bun preț disponibil în cadrul Comunității;

(iii) există îngrijorarea că impunând agricultorilor să suporte costurile pentru testarea animalelor moarte, unii dintre ei ar putea încerca să evite controalele eliminând în mod ilegal carcasele, reducând fiabilitatea datelor statistice și creând riscuri pentru sănătate;

- (iv) în ceea ce privește animalele cu valoare economică redusă, cum ar fi ovinele și caprinele, testele EST ar putea costa mai mult decât valoarea animalelor. A impune proprietarilor să suporte plata testelor ar putea spori riscul ca astfel de animale să fie comercializate fără a fi testate, reducând încă o dată disponibilitatea datelor;
- (v) atât pentru animalele moarte, cât și pentru animalele cu valoare economică redusă, riscul denaturării concurenței produs prin acordarea ajutorului pare a fi mai mic decât în cazul animalelor pentru abatorizare;
- (g) În ceea ce privește ajutorul pentru animalele moarte, s-a ținut seama de următoarele considerente:
- (i) animalele moarte reprezintă un fenomen frecvent în activitățile de creștere a animalelor și, prin urmare, o parte a costurilor de producție obișnuite;
 - (ii) principiul „poluatorul plătește”³² stabilește responsabilitatea primară a producătorilor de a se asigura în mod adecvat de eliminarea animalelor găsite moarte și de finanțarea costurilor acesteia;
 - (iii) acordarea unui ajutor pentru eliminarea deșeurilor poate fi împotriva principiului aplicat în agricultură conform căruia ajutorul ar trebui acordat numai pentru comportamentele care depășesc ceea ce ține de o bună practică agricolă. Legislația comunitară, care reprezintă o parte din buna practică agricolă, impune eliminarea într-un mod corespunzător a carcaselor;
 - (iv) costurile eliminării animalelor moarte pot fi mari, în special atunci când animale grele bovinele sau cabalinele trebuie eliminate din locații aflate la distanțe îndepărtate;
 - (v) este dificil de controlat ce fac fermierii cu carcasele. Există riscul ca aceste carcase să fie eliminate în mod ilegal, creând grave riscuri pentru sănătate;
 - (vi) în cazul în care carcasele trebuie testate pentru depistarea EST, eliminarea lor necontrolată pentru a evita costurile pentru teste ar putea crea inconveniente suplimentare prin faptul că aceste animale nu sunt testate, cu toate că tocmai aceste animale ar trebui să fie testate pentru a se asigura date statistice fiabile privind EST;
 - (vii) riscurile denaturării concurenței produse de acordarea unui ajutor de stat pentru eliminarea animalelor moarte este considerat unul relativ scăzut;
 - (viii) ajutoarele de stat ar trebui acceptate numai pentru animalele moarte la nivelul exploatațiilor agricole, și nu la alte niveluri, ca de exemplu al abatoarelor, în cazul cărora controlul eliminării acestora în mod corespunzător este mai ușor;
 - (ix) în cazul în care animalele sunt abatorizate din diferite motive, pe baza unui ordin public, compensațiile pentru fermieri ar trebui să continue să fie examinate și autorizat în baza normelor generale privind compensarea în cazul bolilor animale, astfel cum este prevăzut la Subcapitolul 5.B.4. În ceea ce privește EST, la articolul 13 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 999/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2001 de stabilire a unor reglementări pentru prevenirea, controlul și eradicarea anumitor

³² Articolul 174 alineatul (2) CE. În ceea ce privește ajutorul de stat, a se vedea în special Secțiunea 5 din „Orientările Comunității privind ajutorul de stat în sectorul agricol” și „Orientările Comunității privind ajutorul de stat pentru protecția mediului” (JO C 37, 03.02.2001, pag. 3).

forme transmisibile de encefalopatie spongiformă transmisibilă³³ se prevede că „proprietarii primesc imediat despăgubiri pentru pierderea animalelor sacrificate sau a produselor de origine animală distruse în conformitate cu articolul 12 alineatul (2) și alineatul (1) literele (a) și (c) din prezentul articol.”

(h) În ceea ce privește ajutorul pentru deșeurile de abator, s-a ținut seama de următoarele considerente:

(i) deșeuri de abator reprezintă orice deșeuri produse în abatoare, secții de tranșare sau măcelării, care includ în special subprodusele de origine animale care intră sub incidența categoriilor 1, 2 și 3 din Regulamentul (CE) nr. 1774/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 3 octombrie 2002 de stabilire a regulilor sanitare aplicabile produselor secundare animale care nu sunt destinate consumului uman³⁴;

(ii) eliminarea și distrugerea deșeurilor de abator reprezintă un important factor de cost pentru abatoarele și secțiile de tranșare (și pentru clienții lor, în cazul în care sunt taxați pentru aceasta);

(iii) principiul „poluatorul plătește” stabilește responsabilitatea primară a producătorilor de deșeuri de a se asigura în mod adecvat de eliminarea animalelor moarte și de finanțarea costurilor acesteia;

(iv) acordarea unui ajutor de stat în acest scop pentru crea grave denaturări ale concurenței;

(v) în mod normal, controlul este efectuat pentru a se asigura că deșeurile de abator sunt tratate în mod corespunzător;

(vi) există un acord extins între majoritatea Statelor Membre astfel încât costurile pentru eliminarea deșeurilor de abator să fie suportate de operatorii responsabili pentru acestea;

(vii) prin urmare, pare oportun să se excludă în mod clar un ajutor de stat pentru costurile de eliminare a deșeurilor de abator sau pentru alte costuri de exploatare în cazul abatoarelor. Ajutorul de stat pentru investiții realizate în ceea ce privește eliminarea deșeurilor de abator va fi examinat în conformitate cu normele relevante care se aplică ajutorului pentru investiții.

5.B.4.2. Politică

(133) Comisia va declara ajutorul de stat pentru combaterea bolilor animale și vegetale compatibil cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat dacă îndeplinește toate condițiile prevăzute de [articolul 10 din viitorul Regulament de exceptare].

(134) Comisia va declara ajutorul de stat pentru testele de depistare a EST și eliminarea deșeurilor de abator compatibil cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat dacă îndeplinește toate condițiile prevăzute de [articolul 16 din viitorul Regulament de exceptare].

³³ JO L 147, 31.05.2001, pag. 1. Regulament, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1041/2006 al Comisiei (JO L 187, 08.07.2006, pag. 10).

³⁴ JO L 273, 10.10.2002, pag. 1. Regulament, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 208/2006 al Comisiei (JO L 36, 08.02.2006, pag. 25).

(135) În ceea ce privește eliminarea deșeurilor de abator și a animalelor găsite moarte, Comisia nu va autoriza următoarele ajutoare de stat:

(a) ajutor de stat pentru eliminarea animalelor găsite moarte acordat operatorilor activi în procesare și comercializare;

(b) ajutor de stat pentru costurile pentru eliminarea deșeurilor de abator produse după intrarea în vigoare a prezentelor Orientări.

(136) Atunci când ajutorul este furnizat în baza schemelor de ajutor comunitare și/sau naționale și/sau regionale, Comisia va cere dovada faptului că nu există posibilitatea unei compensări excesive prin cumularea diferitelor scheme. În cazul în care ajutorul comunitar a fost aprobat, trebuie furnizate datele și informațiile de referință ale Deciziei Comisiei.

(137) Comisia va autoriza astfel de ajutoare de stat numai pentru fermieri.

5.B.5. Ajutor pentru plata primelor de asigurare

(138) Prezentul Subcapitol se aplică numai pentru producătorii de materii prime (fermieri).

5.B.5.1. Analiză

(139) Pentru a stabili politica sa viitoare, Comisia a ținut seama în special de următoarele considerente:

(a) în multe cazuri, asigurarea este un instrument extrem de util pentru gestionarea riscurilor și a crizelor. Prin urmare, luând în considerare posibilitățile de finanțare deseori reduse ale fermierilor, Comisia are o atitudine pozitivă față de ajutorul de stat pentru asigurări pentru producția primară (fermieri);

(b) întreprinderile mari, precum și întreprinderile active în prelucrarea și comercializarea de produse agricole trebuie să fie în măsură să-și finanțeze propriile costuri de asigurare. Nu este autorizat nici un ajutor de stat pentru prime de asigurare pentru astfel de societăți;

(c) experiența a demonstrat că obligația de a combina asigurarea împotriva bolilor animale sau vegetale cu asigurarea împotriva catastrofelor și evenimentelor asimilate acestora nu este necesară. De asemenea, Statelor Membre trebuie să li se permită să acorde sprijin public numai pentru bolile animale și vegetale. Cu toate acestea, diferențierea în termeni de intensitate maximă a ajutoarelor pe baza riscului (riscurilor) acoperit(e) trebuie să fie menținută.

5.B.5.2. Politică

(140) Comisia va declara ajutoarele pentru plata primelor de asigurare compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat dacă îndeplinesc toate condițiile prevăzute de [articolul 12 din viitorul Regulament de exceptare].

(141) Comisia va examina alte măsuri de ajutor în legătură cu asigurările împotriva catastrofelor naturale și evenimentelor excepționale de la caz la caz, în special scheme de reasigurare și alte măsuri de ajutor pentru a-i sprijini pe producători în special în zonele cu risc ridicat.

(142) Comisia nu va autoriza ajutoarele de stat pentru plata primelor de asigurare în favoarea întreprinderilor mari și a întreprinderilor active în prelucrarea și comercializarea de produse agricole.

5.C. Ajutor pentru închiderea capacităților de producție, procesare și comercializare

5.C.1. Analiză

(143) Comisia privește în mod favorabil schemele de ajutor pentru închiderea capacităților în sectorul agricol, cu condiția ca acestea să fie coerente cu toate aranjamentele comunitare de reducere a capacităților de producție și cu condiția îndeplinirii anumitor condiții, și anume:

- (a) ajutorul trebuie să fie în interesul general al sectorului în cauză,
- (b) trebuie să existe o contrapartidă din partea beneficiarului,
- (c) trebuie să fie exclusă posibilitatea ca ajutorul să fie utilizat pentru salvare și restructurare,
- (d) nu trebuie să se producă o compensare excesivă a pierderii valorii capitalului și a venitului viitor.

5.C.2. Politică

(144) Comisia va declara ajutoarele pentru închiderea capacității compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat dacă îndeplinesc următoarele condiții:

- (a) trebuie dovedit că ajutorul este în interesul sectorului în ansamblul său. Dacă nu există capacitate în exces și este clar că respectiva capacitate, care respectă toate standardele aplicabile și care în alte condiții nu ar fi închisă, este redusă din motive de sănătate animală sau umană, sanitare sau de protecție a mediului, ca de exemplu reducerea densității totale a stocului, un astfel de motiv va fi suficient pentru a se arăta că această condiție a fost îndeplinită.
- (b) în alte cazuri, ajutorul trebuie să fie acordat numai pentru închiderea capacității de producție în sectoarele unde există capacități în exces clare, la nivel regional sau național. În astfel de cazuri, este rezonabil să se sconteze că forțele pieței vor duce în cele din urmă la ajustările structurale necesare. Ajutorul pentru reducerea capacității poate prin urmare să fie acceptat numai dacă face parte dintr-un program de restructurare a sectorului care are obiective definite și un calendar distinct. Comisia nu va mai accepta scheme de ajutor cu o durată nelimitată, din moment ce experiența sugerează că acestea pot duce la amânarea schimbărilor necesare.
- (c) pentru a asigura impactul rapid asupra pieței, durata schemelor având drept scop reducerea supracapacității trebuie în mod normal să fie limitată la o perioadă care nu poate depăși șase luni pentru colectarea aplicațiilor pentru participare și 12 luni pentru închiderea propriu-zisă;
- (d) Comisia își rezervă dreptul de a ataca condițiile de autorizare a ajutorului;
- (e) nu poate fi plătit niciun ajutor care ar perturba mecanismele organizărilor comune ale pieței. Schemele de ajutor care se aplică sectoarelor care sunt supuse limitelor sau cotelor de producție vor fi evaluate de la caz la caz.

(f) trebuie să existe o contrapartidă suficientă din partea beneficiarului ajutorului. Această contrapartidă va consta în mod normal dintr-o decizie irevocabilă și definitivă de a scoate din uz sau închide irevocabil capacitatea de producție în cauză. Aceasta va implica fie închiderea completă a capacității de către întreprinderea în cauză, fie – în cazul unei întreprinderi care funcționează în mai mult de un punct de producție – închiderea unui anumit punct de producție. Trebuie obținute angajamente cu efect juridic din partea beneficiarului privind faptul că închiderea este definitivă și ireversibilă și că beneficiarul nu va reîncepe aceeași activitate în altă parte. Aceste angajamente trebuie să oblige de asemenea și orice viitor cumpărător al facilității în cauză;

(g) doar fermierii care au produs efectiv și doar capacitățile de producție care au fost efectiv utilizate permanent în ultimii cinci ani înainte de a fi închise vor fi admise în schemele de închidere a capacităților. În cazurile în care capacitatea de producție a fost deja închisă definitiv sau dacă o astfel de închidere apare ca fiind inevitabilă, nu există nicio contrapartidă din partea beneficiarului, iar ajutorul nu poate fi plătit.

(h) pentru a evita eroziunea și alte efecte negative asupra mediului, suprafețele agricole deschise sau livezile scoase din producție trebuie în principiu să fie împădurite astfel încât să se asigure că sunt evitate efectele negative asupra mediului. Ca alternativă, suprafețele agricole deschise sau livezile pot fi reutilizate după 15 ani de la închiderea efectivă a capacității. Până atunci, astfel de suprafețe agricole sau livezi trebuie să fie păstrate în bune condiții agricole și de mediu, în conformitate cu articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 și cu normele de aplicare relevante. Închiderea instalațiilor care intră sub incidența Directivei 96/61/CEE a Consiliului din 24 septembrie 1996 privind prevenirea și controlul integrat al poluării³⁵ se va face în conformitate cu articolul 3 din această Directivă, care impune luarea măsurilor necesare pentru a evita orice risc de poluare și ca punctul de lucru să revină la o stare satisfăcătoare;

(i) pentru a se asigura că sprijinul public pus la dispoziție are un impact maxim asupra capacităților de producție existente, Statul Membru se va asigura că numai întreprinderile care îndeplinesc standardele minime obligatorii sunt eligibile și că întreprinderile care nu îndeplinesc aceste standarde, și care sunt oricum obligate să înceteze producția, sunt excluse;

(j) trebuie să fie posibil să se excludă eventualitatea ca ajutorul să fie plătit pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate. Prin urmare, când beneficiarul ajutorului este în dificultate financiară, ajutorul va fi evaluat în conformitate cu Orientările comunitare privind salvarea și restructurarea firmelor în dificultate;

(k) schema trebuie să fie accesibilă tuturor agenților economici din sectorul în cauză în aceleași condiții. Pentru a obține un impact maxim, Statul Membru trebuie să utilizeze un sistem transparent de cereri de manifestare a interesului la care sunt invitați public să participe toți potențialii producători interesați. În același timp, organizarea schemei trebuie să fie gestionată astfel încât acesta să nu necesite sau să faciliteze acorduri anticoncurențiale sau practici concertate între întreprinderile în cauză;

(l) suma ajutorului trebuie să fie strict limitată la compensarea pierderii valorii activelor – calculată la valoarea actuală de vânzare a activelor – plus un stimulent financiar care nu poate depăși 20% din valoarea activelor. Compensarea poate fi acordată de asemenea pentru costurile distrugerii capacității de producție și pentru costurile reîmpăduririi. Ajutorul poate fi

³⁵ JO L 257, 10.10.1996, pag. 26. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 166/2006 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 33, 04.02.2006, pag. 1).

plătit și pentru a compensa costurile sociale obligatorii care rezultă din punerea în aplicare a schemei;

(m) întrucât obiectivul acestor măsuri de ajutor îl reprezintă restructurarea sectorului în cauză, fiind în ultimă instanță în beneficiul acelor agenți economici care rămân activi în sector, și pentru a reduce orice risc potențial al unei distorsiuni a condițiilor de concurență și a pericolelor compensărilor excesive, Comisia consideră că cel puțin jumătate din costurile acestor ajutoare trebuie să fie acoperite printr-o contribuție a sectorului. Aceasta înseamnă că sectorul trebuie să asigure o contribuție în numerar de cel puțin 50% din valoarea cheltuielilor efectiv suportate pentru punerea în aplicare a schemei. Această cerință nu se aplică atunci când capacitatea este închisă din motive de sănătate sau de protecție a mediului.

(n) dacă un Stat Membru introduce o schemă pentru închiderea capacității, își va asuma răspunderea de a nu acorda niciun ajutor pentru crearea de noi capacități de producție în sectorul respectiv pentru o perioadă de cinci ani de la terminarea programului de închidere a capacității.

5.D. Ajutor pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate

(145) Ajutoarele pentru salvarea și restructurarea firmelor în dificultate în sectorul agricol vor fi evaluate în conformitate cu orientările comunitare aplicabile ajutorului de stat pentru salvarea și restructurarea firmelor în dificultate³⁶.

6. Alte tipuri de ajutor

6.A. Ajutoare pentru ocuparea forței de muncă

6.A.1. Analiză

(146) Din 2002, ajutorul pentru crearea de locuri de muncă în sectorul agricol intră sub incidența Regulamentului (CE) nr. 2204/2002 din 12 decembrie 2002 de aplicare a articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutoarelor de stat pentru ocuparea forței de muncă³⁷. Normele prevăzute în acest Regulament stabilesc un cadru coerent pentru un astfel de sprijin. Ajutoarele pentru ocuparea forței de muncă limitate la sectorul agricol, dar care îndeplinesc toate celelalte condiții din regulament nu sunt scutite. Date fiind specificitățile sectorului agricol, în special ale producției primare, Statele Membre poate fi interesate să introducă anumite scheme de ajutor pentru ocuparea forței de muncă în sectorul agricol. În măsura în care un astfel de ajutor este deschis pentru întreg sectorul agricol, fără a limita sprijinul la anumite produse, beneficiile unui astfel de sprijin se prezintă, totuși, ca fiind superioare riscului de denaturare care rezultă dintr-o astfel de abordare.

6.A.2. Politică

(147) Comisia va declara ajutoarele pentru ocuparea forței de muncă în sectorul agricol compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat dacă îndeplinesc toate condițiile

³⁶ JO C 244, 01.10.2004, pag. 2.

³⁷ JO L 337, 13.12.2002, pag. 3. Regulament, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1040/2006 (JO L 187, 08.07.2006, pag. 8).

de la articolele 1 și 2, precum și pe cele de la articolele 4-9 din Regulamentul (CE) nr. 2204/2002. Ajutoarele limitate la sectorul agricol vor fi autorizate în aceleași condiții.

6.B. Ajutor pentru cercetare și dezvoltare

(148) Ajutoarele pentru cercetare și dezvoltare în sectorul agricol vor fi examinate în conformitate cu criteriile definite în cadrul comunitar aplicabil ajutoarelor de stat pentru cercetare și dezvoltare³⁸, inclusiv posibilitatea unui sprijin suplimentar pentru cercetarea în favoarea sectorului agricol.

6.C. Instrumente de ajutoare de stat orizontale aplicabile sectorului agricol

(149) Din motive de conformitate, trebuie subliniat că, în plus față de instrumentele și normele referitoare la ajutoare descrise mai sus, următoarele reguli privind definirea ajutorului și compatibilitatea ajutorului cu Tratatul sunt de asemenea aplicabile sectorului agricol:

(a) Regulamentul (CE) nr. 68/2001 al Comisiei din 12 ianuarie 2001 de aplicare a articolelor 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele pentru formare³⁹,

(b) Comunicarea Comisiei privind ajutoarele de stat și capitalul de risc⁴⁰,

(c) Comunicarea Comisiei privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutoarelor de stat sub formă de garanții⁴¹,

(d) Cadrul comunitar privind ajutoarele de stat sub formă compensare a serviciilor publice⁴²,

(e) Decizia 2005/842/CE a Comisiei din 28 noiembrie 2005 privind aplicarea articolului 86 alineatul (2) din Tratatul CE la ajutorul de stat, sub forma compensației pentru obligația de serviciu public, acordat anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general⁴³,

(f) Directiva 80/723/CEE a Comisiei din 25 iunie 1980 privind transparența relațiilor financiare între Statele Membre și întreprinderile din sectorul public⁴⁴,

(g) Comunicarea Comisiei privind elementele de ajutor de stat din vânzările de terenuri și clădiri de către autoritățile publice⁴⁵,

(h) Comunicarea Comisiei cu privire la aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul măsurilor legate de impozitarea directă a întreprinderilor⁴⁶,

³⁸ JO C 45, 17.02.1996, pag. 5, cu modificările ulterioare, în ceea ce privește punerea sa în aplicare în sectorul agricol, JO C 48, 13.02.1998, pag. 2; urmează să fie înlocuit cu un nou Cadru de la 01.01.2007.

³⁹ JO L 10, 13.01.2001, pag. 20. Regulament, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1040/2006 (JO L 187, 08.07.2006, pag. 8).

⁴⁰ JO C 235, 21.08.2001, pag. 3.

⁴¹ JO C 71, 11.03.2000, pag. 14.

⁴² JO C 297, 29.11.2005, pag. 4.

⁴³ JO L 312, 29.11.2005, pag. 67.

⁴⁴ JO L 195, 29.07.1980, pag. 35. Directivă, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2005/81/CE (JO L 312, 29.01.2005, pag. 47).

⁴⁵ JO C 209, 10.07.1997, pag. 3.

(i) aplicarea articolelor 92 și 93 [renumerotate 87 și 88] din Tratat participațiilor autorităților publice⁴⁷.

(150) Dacă unul din aceste instrumente este revizuit, Comisia intenționează să-și mențină politica de includere a agriculturii, cu excepția cazului în care ar apărea argumente mai convingătoare pentru a acorda un anumit tratament sectorului agricol.

(151) În ce privește aplicarea articolului 86 alineatul (2) din Tratat sectorului agricol, trebuie subliniat că a fost stabilit de Comisie că întreprinderile care produc și comercializează produse care intră în sfera de aplica a Anexei I din Tratat și care intră sub incidența organizării Pieței comune nu pot fi considerate ca fiind întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general în sensul articolului 86 alineatul (2) din Tratat⁴⁸.

6.D. Ajutor pentru publicitatea produselor agricole

6.D.1. Analiză

(152) Pentru a stabili politica sa viitoare, Comisia a ținut seama în special de următoarele considerente:

(a) „publicitate” în sensul prezentului Subcapitol înseamnă orice operațiune care este menită să stimuleze operatorii economici sau consumatorii să cumpere produsul respectiv. Aceasta include toate materialele care se distribuie direct consumatorilor în același scop, inclusiv activitățile publicitare îndreptate spre consumatori la punctul de vânzare;

(b) pe de altă parte, operațiunile de promovare, definite ca fiind diseminarea către publicul larg de cunoștințe științifice, organizarea de târguri sau expoziții și participarea la acestea și activități de relații publice asemănătoare, inclusiv studii și cercetare de piață, nu sunt considerate publicitate; ori de câte ori cheltuielile sunt enumerate ca fiind eligibile pentru sprijin public în altă parte în prezentele Orientări, și în special în Subcapitolul 4 K, se vor aplica dispozițiile relevante ale subcapitolului; în acest context, activitățile privind organizarea și participarea la forumuri pentru a face schimb de cunoștințe între întreprinderi, concurenți, expoziții și târguri și diseminarea de cunoștințe științifice și informații referitoare la sistemele de calitate nu sunt considerate publicitate, ci sprijin tehnic;

(c) furnizarea de informații generale cu privire la beneficiile unui produs alimentar (de exemplu, fructe) care nu este menită să încurajeze consumatorii să cumpere produsul nu este considerată publicitate, deoarece nu reprezintă un beneficiu direct pentru producători;

(d) în mod normal, producătorii și comercianții sunt cei care ar trebui să suporte costurile de publicitate, ca parte a activităților lor economice normală și, de aceea, în cazul în care ajutorul acordat pentru publicitatea produselor agricole nu este considerat ca ajutor de operare, ci unul compatibil cu Piața comună în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, nu ar trebui să interfereze cu comerțul într-o măsură care să contravină interesului comun și ar trebui să faciliteze dezvoltarea anumitor activități economice sau a anumitor zone economice;

⁴⁶ JO C 384, 10.12.1998, pag. 3.

⁴⁷ *Bulletin EC* 9-1984.

⁴⁸ Decizia 2000/628/CE a Comisiei din 11 aprilie 2000 privind ajutorul acordat de Italia pentru Centrale Latte di Roma (JO L 265, 19.10.2000, pag. 26, punctele 113-115).

(e) pe termen mediu și lung, consumatorii apreciază produsele de înaltă calitate; publicitatea, schemelor de control al calității care au drept scop atingerea unor înalte standarde ale calității este de natură să promoveze încrederea consumatorilor în producția agricolă comunitară, îmbunătățirea veniturilor agricole și prin urmare să promoveze dezvoltarea sectorului în ansamblu; mai mult, produsele de calitate au cu siguranță caracteristici specifice, care nu sunt împărtășite de alte produse similare; publicitatea acestor caracteristici nu va induce în eroare consumatorul și este, de asemenea, de natură să contribuie la dezvoltarea sectorului; pentru aceste motive, în loc să fie oferit pe baza unui set de criterii pozitive ca și în trecut, sprijinul ar trebui să se concentreze pe campanii publicitare în favoarea unor produse de calitate definite ca produse care îndeplinesc criteriile stabilite în conformitate cu articolul 32 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005;

(f) în ce privește referința la originea produselor, Comisia a autorizat, de mai mulți ani, anumite tipuri de sprijin pentru publicitatea produselor agricole; cu toate acestea, experiența a arătat că, adesea, campaniile publicitare au de foarte multe ori ca scop consolidarea preferințelor consumatorilor interni față de produsele din același Stat Membru, ceea ce face ca ajutoare legate de acestea să fie incompatibile cu Tratatul;

(g) cu toate acestea, în cazul în care un produs agricol sau alt produs sau un produs alimentar posedă caracteristici speciale, care se datorează originii sale geografice, este posibil ca producătorii produsului sau produsului alimentar să aplice, prin intermediul autorităților competente din Statul Membru în cauză, pentru înregistrarea, la nivel comunitar, a denumirii de origine protejate (DOP) sau a indicației geografice protejate (IGP), în conformitate cu dispozițiile din Regulamentul nr. 510/2006 al Consiliului din 20 martie 2006 privind protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare⁴⁹; acordarea înregistrării înseamnă că a fost recunoscută de Comunitate existența unor legături foarte strânse între calitățile specifice ale produsului în cauză și originea sa geografică; în astfel de cazuri, interesul comun nu se opune acordării de ajutoare pentru publicitate, care include o referire la originea produsului în cauză, cu condiția ca referința la origine să corespundă exact acestor referințe, care au fost înregistrate de Comunitate; considerații similare se aplică și altor denumiri de origine, care sunt protejate în conformitate cu legislația comunitară, de exemplu vinurile produse în anumite regiuni, în conformitate cu articolele 54-58 din Regulamentul (CE) nr. 1493/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 privind organizarea comună a pieței vitivinicole⁵⁰;

(h) anterior, Comisia a acceptat sprijinul public pentru crearea etichetelor de calitate; un astfel de ajutor putea fi justificat în etapa de lansare a etichetei; experiența a arătat că ajutoarele legate de publicitatea pentru produse cu etichete de calitate și referința la origine poate fi menținută, atât pe Piața internă, cât și pe piața din alte State Membre, cu condiția ca referința la origine să fie secundară în mesaj, întrucât valoarea secundară a referinței la origine ar putea să prevină încălcarea articolului 28 din Tratat;

(i) ajutorul de stat pentru publicitatea care se referă direct la produsele din una sau mai multe anumite societăți prezintă un risc imediat de denaturare a concurenței și nu oferă beneficii de durată pentru dezvoltarea sectorului în ansamblul său și, de aceea, trebuie să fie interzisă.

(j) pentru a fi eligibile pentru ajutor de stat, campaniile publicitare trebuie să fie conforme cu normele generale publicitare care se aplică pentru toate activitățile publicitare desfășurate în

⁴⁹ JO L 93, 31.03.2006, pag. 12.

⁵⁰ JO L 179, 14.07.1999, pag. 1. Regulament, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 2165/2005 (JO L 345, 28.12.2005, pag. 1).

cadrul Comunității. De aceea, orice campanie finanțată din fonduri publice pentru publicitatea produselor alimentare va trebui să respecte dispozițiile articolului 2 din Directiva 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 martie 2000 de apropiere a legislațiilor Statelor Membre referitoare la etichetarea, prezentarea și publicitatea produselor alimentare⁵¹, precum și normele specifice de etichetare care au fost stabilite pentru diferite produse (cum ar fi vinul, produsele lactate, ouăle și păsările de curte);

(k) în calitate de beneficiar direct, sectorul în cauză trebuie să acopere cel puțin 50% din costul campaniei publicitare;

(l) cu toate acestea, în cazul în care publicitatea are un caracter generic și se desfășoară în beneficiul întregului sector agricol, rata ajutorului ar putea fi de până la 100%.

(m) având în vedere efectele pe care publicitatea la scară largă le poate avea asupra concurenței în cadrul Comunității, pare necesar să se introducă o cerință de notificare prealabilă a Comisiei cu privire la activitățile publicitare, inclusiv cu privire la cele care sunt reglementate de o schemă de ajutoare existentă;

(n) ajutorul de stat pentru publicitatea în țările terțe creează nu în mod normal riscuri pentru funcționarea Pieței interne. Cu toate acestea, poate avea impact asupra competitivității întreprinderilor, în special în cazul în care astfel de publicitate este utilizată în detrimentul întreprinderilor din alte State Membre;

(o) Comisia a dobândit până acum puțină experiență în ceea ce privește ajutorul de stat pentru publicitatea în țări terțe. Prin urmare, este dificil să se elaboreze criterii detaliate pentru a evalua astfel de ajutoare de stat. Cu toate acestea, Cadrul de reglementare pentru sprijinul publicității în țările terțe, Regulamentul (CE) nr. 2702/1999 al Consiliului din 14 decembrie 1999 privind acțiunile de informare și promovare a produselor agricole în țările terțe⁵², ar părea o referință adecvată pentru evaluarea ajutoarelor de stat pentru publicitatea în țări terțe.

6.D.2. Politică

(153) Ajutorul de stat pentru campanii publicitare în cadrul Comunității va fi declarat compatibil cu Tratatul dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

(a) campania publicitară este alocată produselor de calitate, definite ca produse care îndeplinesc criteriile care urmează a fi stabilite în conformitate cu articolul 32 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, în ceea ce privește denumirile recunoscute de Comunitate [denumiri de origine protejate (DOP), indicații geografice protejate (IGP) sau alte denumiri a căror origine este protejată în temeiul legislației comunitare] sau etichetele de calitate naționale sau regionale;

(b) campania publicitară nu este alocată produselor unei anumite sau mai multor anumite întreprinderi;

(c) campania publicitară este în conformitate cu articolul 2 din Directiva 2000/13/CE, precum și, dacă este cazul, cu normele specifice de etichetare care au fost prevăzute [a se vedea punctul 152 (j)].

⁵¹ JO L 109, 06.05.2000, pag. 29. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2003/89/CE (JO L 308, 25.11.2003, pag. 15).

⁵² JO L 327, 21.12.1999, pag. 7. Regulament, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 2060/2004 (JO L 357, 02.12.2004, pag. 3).

(154) În cazul în care campania publicitară este alocată denumirilor recunoscute de Comunitate, se pot face referințe la originea produselor, cu condiția ca referința să corespundă exact acelor referințe care au fost înregistrate de Comunitate.

(155) În cazul etichetelor de calitate naționale sau regionale, originea produselor poate fi menționată ca un mesaj secundar. Pentru a evalua dacă originea reprezintă, într-adevăr, un mesaj secundar, Comisia va lua în considerare importanța globală a textului și/sau simbolului, inclusiv imaginile și prezentarea generală, care se referă la origine, și importanța textului și/sau simbolului care se referă la argumentul unic de vânzare al publicității, de exemplu, partea din mesajul publicitar care nu se concentrează pe origine.

(156) Rata ajutorului direct nu trebuie să depășească 50%. În cazul în care sectorul contribuie cu cel puțin 50% din costuri, indiferent de forma de contribuție, ajutorul poate merge până la o rată de 100%.

(157) În plus, ajutorul de stat pentru publicitate de până la 100% va fi declarat compatibil în cazul în care are un caracter generic și este în beneficiul tuturor producătorilor produsului în cauză. Nu se poate face nicio mențiune la produsul de origine în acest tip de publicitate. Publicitatea poate fi efectuată de grupurile de producători sau de alte organizații, indiferent de mărimea lor.

(158) Activitățile publicitare cu un buget anual mai mare de 5 milioane EUR vor fi notificate individual.

(159) Comisia va examina și autoriza un ajutor de stat în favoarea publicității în țările terțe compatibil cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, în cazul în care acesta este în conformitate cu principiile Regulamentului (CE) nr. 2702/1999. Cu toate acestea, Comisia va declara incompatibilă cu ajutorul de stat publicitatea care:

(a) este acordată anumitor întreprinderi;

(b) riscă să pună în pericol vânzările de sau denigrează produse din alte State Membre.

6.E. Ajutoare sub forma creditelor subvenționate pe termen scurt

6.E.1. Analiză

(160) Pentru a stabili politica sa viitoare, Comisia a ținut seama în special de următoarele considerente:

(a) anterior, Comisia a autorizat ajutoare de stat pentru credite pe termen scurt⁵³. Astfel de costuri sunt, de fapt, simple costuri de exploatare care ar trebui să fie suportate de sector – doar că acestea sunt suportate de toate celelalte sectoare;

(b) această măsură de sprijin a contribuit, de asemenea, la complexitatea normelor privind ajutoarele de stat și nu reflectă în general, cererea pentru un sistem mult mai simplificat;

⁵³ A se vedea Comunicarea Comisiei privind ajutoarele de stat: credite subvenționate pe termen scurt în agricultură (crédits de gestion), JO C 44, 16.02.1996, pag. 2.

(c) introducerea de facilități de minimis în sectorul agricol instituie un sistem simplu și descentralizat, care permite Statelor Membre care doresc acest lucru să continue să acorde un astfel de sprijin pentru micii fermieri;

(d) Comisia ar trebui, prin urmare, să nu mai autorizeze acordarea de ajutoare de stat pentru credite pe termen scurt.

6.E.2. Politică

(161) Comisia nu va declara ajutoarele de stat pentru credite pe termen scurt compatibile cu Tratatul.

6.F. Ajutoarele legate de scutirile fiscale în temeiul Directivei 2003/96/CE

6.F.1 Analiză

(162) Posibilitatea de a acorda o reducere a ratelor de impozitare și scutiri de la impozitarea agricolă există în legislația comunitară privind accizele din 1993. Nicio politică clară în ceea ce privește compatibilitatea acestor măsuri cu normele privind ajutoarele de stat nu a fost stabilită până acum. Actuala Directivă 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității⁵⁴ permite Statelor Membre să aplice scutiri fiscale, reduceri fiscale, diferențieri fiscale și rambursări de impozite. Articolul 26 alineatul (2) menționează în mod explicit faptul că „măsuri precum scutirile, reducerile, diferențierile sau rambursarea de impozite în sensul prezentei Directive pot constitui ajutoare de stat și, în acest caz, trebuie notificate Comisiei în temeiul articolului 83 alineatul (3) din Tratat”.

(163) Măsurile în cauză pot, într-adevăr, constitui ajutor de stat din următoarele motive: pot fi considerate drept finanțate public, întrucât, prin aplicarea lor, Statul Membru se privează pe sine de resurse financiare; dacă sunt aplicate într-un anumit sector al economiei, ar oferi avantaje anumitor companii sau anumitor tipuri de produse; pot denatura sau amenința să denatureze concurența într-un sector sensibil cum este agricultura, în cazul în care fluxurile comerciale sunt foarte intense.

(164) Trebuie să fie conceput un set de norme pentru a evalua compatibilitatea unor astfel de măsuri cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat.

(165) Articolul 8 din Directiva 2003/96/CE prevede că ratele minime de impozitare stabilite în Tabelul B din Anexa I la aceasta se aplică produselor utilizate drept carburant pentru lucrări agricole și horticole, precum și în silvicultură.

(166) Articolul 15 alineatul (3) din Directiva 2003/96/CE prevede că Statele Membre pot aplica un nivel de impozitare de până la zero pentru produsele și electricitatea utilizate în lucrări agricole și horticole sau în silvicultură, dar, de asemenea, că pe baza unei propuneri a Comisiei, Consiliul stabilește, înainte de 1 ianuarie 2008, dacă se anulează posibilitatea de aplicare a nivelului de impozitare de până la zero.

(167) Comisia ia în considerare aceste dispoziții atunci când elaborează normele de compatibilitate a ajutorului de stat pentru producția primară în sectorul agricol, asigurându-se,

⁵⁴ JO L 283, 31.10.2003, pag. 51. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2004/75/CE (JO L 157, 30.04.2004, pag. 100).

în același timp, că nu se vor aplica diferențieri fiscale în cadrul sectorului. În cazul în care măsura de impozitare prevăzută de articolul 8 și de articolul 15 alineatul (3) din Directiva 2003/96/CE se aplică în mod egal întregului sector agricol, Comisia consideră că această măsură poate contribui la dezvoltarea sectorului. Până în prezent, Comisia a primit numai notificări de reduceri fiscale în ceea ce privește carburanții utilizați în producția agricolă primară. Având în vedere faptul că aceste reduceri sunt bazate pe cantități de carburant efectiv utilizate în producția primară (care ar trebui să fie justificate prin facturi prezentate de fermieri) și în lumina structurii de mici dimensiuni a exploatațiilor agricole din Uniunea Europeană (mai mult de 60% din ferme au mai puțin de 5 hectare de suprafață agricolă utilizată), Comisia consideră că această măsură nu va denatura în mod nejustificat concurența. Prin analogie, scutirile fiscale pentru energia și electricitatea utilizate în producția agricolă primară ar fi, de asemenea, de mici dimensiuni și, prin urmare, nu ar trebui să afecteze în mod negativ condițiile comerciale într-o măsură care să contravină interesului comun.

(168) Există posibilitatea să fi fost acordate ajutoare de stat ilegale sub formă de scutiri fiscale, reduceri, diferențieri și rambursări odată cu intrarea în vigoare a Directivei 2003/96/CE în ceea ce privește producția agricolă primară. În cazul în care acestea îndeplinesc dispozițiile relevante ale directivei și nu a fost aplicată nicio diferențiere fiscală în sectorul agricol, acestea ar trebui să fie declarate compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat.

6.F.2 Politică

(169) Aplicarea unui nivel minim de impozitare mai scăzut, astfel cum este prevăzut în Tabelul B din Anexa I la Directiva 2003/96/CE, asupra produselor utilizate drept carburant în producția agricolă primară va fi declarată compatibilă cu articolul 87 alineatul (3) (c) din Tratat, cu condiția să nu fie făcută nicio diferențiere în sectorul agricol.

(170) Aplicarea unui nivel de impozitare de până la zero asupra produselor energetice și electricității utilizate în producția agricolă primară va fi declarată compatibilă cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat până la 31 decembrie 2007 sau până la orice altă dată stabilită de Consiliu, cu condiția să nu fie făcută nicio diferențiere în sectorul agricol. În cazul în care Directiva 2003/96/CE se modifică, prezenta prevedere va fi revizuită în consecință.

(171) În cazul în care posibilitatea de a aplica un nivel de impozitare de până la zero asupra produselor energetice și electricității utilizate pentru lucrări agricole este abrogată de Consiliu, ajutor de stat legate de reducerea fiscală în conformitate cu Directiva 2003/96/CE vor fi declarate compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat în cazul în care reducerea respectivă îndeplinește toate dispozițiile relevante ale directivei și nu a fost aplicată nicio diferențiere fiscală în sectorul agricol.

(172) Ajutoarele de stat ilegale acordate odată cu intrarea în vigoare a Directivei 2003/96/CE vor fi declarate compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat dacă îndeplinesc toate dispozițiile relevante prevăzute la acest capitol și nu a fost aplicată nicio diferențiere fiscală în sectorul agricol.

7. Ajutoare pentru sectorul forestier

7.A. Introducere

(173) Nu există norme comunitare specifice care să reglementeze ajutoarele de stat pentru sectorul forestier (silvicultură și industria lemnului)⁵⁵. Cu toate acestea, în plus față de ajutorul de stat acordat în conformitate cu normele comunitare comune pentru toate sectoarele, în special Cadrul comunitar pentru cercetare și dezvoltare⁵⁶ și Orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea firmelor aflate în dificultate⁵⁷, anumite instrumente comunitare care reglementează ajutoarele de stat acordate comerțului și producției industriale se aplică, de asemenea, în sectorul forestier, în special Orientările Comisiei privind ajutoarele regionale naționale pentru perioada 2007-2013 și Orientările comunitare privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului⁵⁸. Sectorul forestier poate, de asemenea, beneficia de un ajutor acordat în conformitate cu Regulamentul de minimis care se aplică activităților industriale, precum și cu Regulamentul (CE) nr. 70/2001, care nu se aplică producției agricole. Mai mult, în plus față de normele și instrumentele menționate, reprezintă o practică a Comisiei să autorizeze acordarea de ajutoare de stat pentru conservarea, îmbunătățirea, dezvoltarea și întreținerea pădurilor, ținând seama de funcțiile ecologice, de protecție și de recreere ale pădurii. Pentru a face această practică transparentă și pentru a stabili domeniul său de aplicare în raport cu alte norme privind ajutoarele de stat pentru sectorul forestier, este necesar să se stabilească politica pe care Comisia o va aplica ajutoarelor de stat pentru sectorul forestier. În momentul formulării acestei politici, este de asemenea necesar să se țină seama de ajutoarele disponibile pentru măsuri care vizează utilizarea durabilă a terenurilor forestiere în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, pentru a asigura coerența între ajutoarele de stat și sprijinul cofinanțat pentru silvicultură.

7.B. Analiză

(174) Pentru a stabili politica sa viitoare, Comisia a ținut seama în special de următoarele considerente:

(a) ajutoarele de stat pot fi acordate pentru sectorul forestier în conformitate cu normele comunitare comune fie pentru toate sectoarele, fie pentru comerț și industrie. Dispozițiile prezentului Capitol nu aduc atingere posibilității de a aplica aceste norme, dar trebuie să se limiteze la autorizarea unui ajutor de stat suplimentar în silvicultură pentru promovarea funcțiilor ecologice, de protecție și de recreere a pădurilor, precum și la asigurarea compatibilității acestora cu ajutoarele de stat pentru producția agricolă și măsurile de dezvoltare rurală;

(b) normele prezentului Capitol se aplică numai pentru arborii vii și mediul lor natural în păduri și alte suprafețe împădurite, inclusiv măsurile care vizează menținerea și îmbunătățirea funcțiilor ecologice și de protecție a pădurilor și măsurile care promovează utilizarea în scop recreațional și dimensiunea socială și culturală a pădurilor. Aceste nu ar trebui să se aplice

⁵⁵ În sensul prezentelor Linii directoare, termenul „forestier” corespunde definiției date de Eurostat (producție de material lemnos pe picior, precum și extracția și colectarea de materiale forestiere crescute în stare naturală, inclusiv produse care sunt supuse unei prelucrări minime, cum ar fi lemnul utilizat drept combustibil pentru uz industrial).

⁵⁶ JO C 45, 17.02.1996, pag. 5.

⁵⁷ A se vedea nota de subsol 36.

⁵⁸ A se vedea nota de subsol 19.

ajutoarelor de stat pentru industriile de tip forestier sau pentru transportul de cherestea sau de prelucrare a lemnului sau a altor resurse forestiere în produse sau pentru producerea de energie, întrucât ajutorul pentru astfel de activități poate fi acordat în temeiul altor norme comunitare;

(c) Comisia a acceptat în mod tradițional un ajutor de stat de până la 100% din costurile eligibile pentru măsurilor care promovează întreținerea mediului, inclusiv plantarea de arbori, doborârea și tăierea arborilor căzuți, măsurile fitosanitare și de ameliorare a solului. Astfel de ajutoare ar trebui să continue să fie acceptate în viitor, în cazul în care Statul Membru poate să demonstreze că măsurile contribuie la îmbunătățirea pe termen lung a acoperirii cu păduri și la menținerea sau restabilirea biodiversității și a unui ecosistem sănătos, precum și a funcției de protecție a pădurilor. Astfel de ajutoare ar trebui să fie acceptate pentru refacerea pădurilor afectate de furtuni, incendii, inundații sau alte evenimente similare. În conformitate cu această politică, nu va mai fi acceptat niciun ajutor pentru tăierea de arbori viabilă din punct de vedere comercial sau pentru repopularea cu arbori după tăierea acestora și pentru menținerea oricărei plantații care nu a dovedit beneficii recreaționale sau pentru mediu;

(d) politica de mai sus ar trebui, de asemenea, să se aplice în continuare măsurilor care favorizează utilizarea în scop recreațional a pădurilor, inclusiv promovarea avantajelor utilizării multifuncționale a pădurilor, cum ar fi infrastructura pentru vizitatori, drumurile forestiere și materiale de informare privind pădurile, în general. Condiția de aprobare a unui astfel de ajutor ar trebui să fie ca zonele forestiere eligibile și infrastructurile să fie accesibile în scopuri de recreere pentru toți utilizatorii, fără plată, și ca informațiile materiale să conțină doar generic informații cu privire la păduri, fiind exclusă orice publicitate sau promovare a produselor sau a producătorilor;

(e) anterior, Comisia a aprobat un ajutor pentru formarea proprietarilor de păduri și a lucrătorilor forestieri, pe baza Liniilor directoare privind agricultura. Întrucât proprietarii de păduri sunt, în multe cazuri, producători agricoli, formarea și serviciile de consiliere pe care le primesc ar putea să se refere atât la partea agricolă și forestieră a activității lor, iar normele aplicabile în cazul ajutorului pentru instruire și consultanță în agricultură trebuie să se aplice și silviculturii. Acest principiu se va aplica, de asemenea, și ajutoarelor pentru asociațiile forestiere, întrucât Comisia a autorizat anterior un astfel de ajutor, pe baza Liniilor directoare privind agricultura, și ajutoarelor pentru proiecte pilot și proiecte demonstrative în silvicultură, precum și pentru achiziționarea de terenuri forestiere;

(f) pentru ca normele privind ajutorul de stat în ceea ce privește silvicultura să fie compatibile cu politicile de dezvoltare rurală, ajutoarele pentru măsurile forestiere care îndeplinesc condițiile de la articolele 43-49 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 ar trebui să fie autorizate în temeiul prezentului Capitol.

7.C. Politica privind silvicultura

(175) Pentru a contribui la menținerea și ameliorarea pădurilor și pentru a promova funcția lor ecologică, de protecție și de recreere, Comisia va declara ajutoarele de stat de până la 100% compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat pentru următoarele costuri eligibile, în cazul în care Statele Membre pot demonstra că aceste măsuri contribuie direct la menținerea sau refacerea funcțiilor ecologice, de protecție și de recreere ale pădurilor, a biodiversității și a unui ecosistem forestier sănătos:

(a) plantarea, doborârea, subțierea și tăierea arborilor și a vegetației în pădurile existente, înlăturarea arborilor căzuți, precum și refacerea pădurilor afectate de poluarea aerului, animale, furtuni, incendii, inundații sau alte evenimente similare, precum și costurile de planificare a unor astfel de costuri măsurii, în cazul în care obiectivul primordial al acestor măsuri este de a contribui la menținerea sau la refacerea ecosistemului forestier și a biodiversității sau a peisajului tradițional. Cu toate acestea, nu se poate acorda niciun ajutor pentru tăierea de arbori, al cărei scop principal este extracția de cherestea viabilă din punct de vedere comercial sau pentru repopularea cu arbori, în cazul în care arborii tăiați sunt înlocuiți cu unii similari. Ajutorul poate fi acordat pentru măsuri de împădurire, inclusiv pentru costurile de planificare, pentru a îmbunătăți acoperirea cu pădure, pentru a promova biodiversitatea, pentru a crea zone împădurite în scopuri recreative, pentru a combate eroziunea și deșertificarea sau pentru a promova o funcție de protecție comparabilă a pădurii. Ajutorul pentru îmbunătățirea acoperirii cu pădure poate fi acordat numai pentru motive de mediu dovedite, cum ar fi acoperirea cu pădure scăzută sau crearea de zone împădurite contigue; acesta nu poate fi acordat pentru împădurire cu specii cultivate pe termen scurt. Zonele împădurite create pentru scopuri recreative trebuie să fie deschise publicului gratuit pentru utilizare în scop recreativ. Accesul poate fi limitat în cazul în care acest lucru este necesar pentru a proteja zonele sensibile.

(b) menținerea și îmbunătățirea calității solului în păduri și asigurarea unei creșteri echilibrate și sănătoase a arborilor. Măsuri pot include ameliorarea calității solului prin fertilizare și alte tratamente pentru menținerea echilibrului său natural, reducerea densității vegetației excesive asigurarea unei retenții suficiente a apei și drenarea corespunzătoare. Ajutorul poate acoperi cheltuielile de planificare a unor astfel de măsuri. Măsurile nu trebuie să reducă biodiversitatea, să provoace scurgerea de nutrienți sau să afecteze în mod negativ ecosistemele naturale de apă sau zonele de protecție ale apelor.

(c) prevenirea, eradicarea și tratarea dăunătorilor, a pagubelor produse de dăunători și a bolilor arborilor și prevenirea și tratarea pagubelor produse de animale, precum și măsuri direcționate, inclusiv construirea și întreținerea drumurilor și a altor infrastructuri, pentru a preveni incendiile de păduri. Costurile eligibile pot include măsuri de prevenire și tratare, inclusiv pregătirea solului pentru replantare, precum și produsele, aparatura și materialele necesare pentru astfel de măsuri. Metodele de prevenire și tratament biologic și mecanic ar trebui să fie preferate atunci când se acordă ajutorul, exceptând cazul în care se poate demonstra că aceste metode nu sunt suficiente pentru a lupta cu boala sau dăunătorul în cauză. Se pot acorda ajutoare pentru a compensa pierderea stocului și pentru costurile de repopulare până la valoarea de piață a stocului distrus, la solicitarea autorităților, pentru a combate boala sau dăunătorul în cauză sau stocul distrus de animale. Atunci când se calculează valoarea de piață a pierderilor suferite, poate fi luată în considerare posibila creștere a stocului distrus până la momentul normal de tăiere a arborilor.

(d) refacerea și întreținerea căilor naturale, a elementelor și caracteristicilor peisajului, precum și a habitatului natural al animalelor, inclusiv planificarea costurilor.

(e) construirea, îmbunătățirea și întreținerea drumurilor forestiere, a infrastructurii pentru vizitatori, inclusiv a facilităților pentru persoane cu nevoi speciale, a indicatoarelor, a platformelor de observație și construcțiilor similare, inclusiv costurile de planificare, în cazul în care pădurile și infrastructura sunt deschise publicului, gratuit, în scopuri recreative. Accesul la păduri și infrastructuri poate fi limitat în cazul în care acest lucru este necesar pentru a proteja zonele sensibile sau pentru a asigura utilizarea corectă și în condiții de siguranță a infrastructurilor.

(f) costurile pentru materiale de informare și activități cum ar fi seminare, evenimente de relații publice și informații publicate în mass-media tipărită și electronică, care diseminează informații generale cu privire la păduri. Acțiunile și materialele care beneficiază de sprijin nu pot conține referințe la numele produselor sau ale producătorilor sau să promoveze produsele interne.

(g) costurile de achiziție a terenurilor forestiere sau care urmează a fi folosite ca zone naturale protejate. Terenul forestier în cauză trebuie să fie în întregime și în mod permanent securizat pentru a proteja natura, printr-o obligație legală sau contractuală.

(176) Comisia va declara ajutorul de stat pentru împădurirea terenurilor agricole sau neagricole, crearea de sisteme agroforestiere pe terenuri agricole, plățile Natura 2000, plățile pentru silvo-mediu, refacerea potențialului forestier și introducerea de acțiuni de prevenire, precum și investițiile neproductive compatibile cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat, în cazul în care ajutorul îndeplinește condițiile prevăzute la articolele 43-49 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 și nu depășește valoarea maximă prevăzută de acesta.

(177) Comisia va autoriza un ajutor de stat pentru costurile suplimentare și pierderile de venit cauzate de utilizarea de tehnologii forestiere ecologice care depășesc cerințele obligatorii relevante, în cazul în care proprietarii de pădure încheie un angajament voluntar cu privire la utilizarea unei astfel de tehnologii, iar angajamentul îndeplinește condițiile de la articolul 47 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005. Ajutorul care depășește sumele stabilite în Anexa la Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 este, în principiu, declarat compatibil cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat numai dacă este acordat pentru costuri suplimentare și/sau pierderi de venit dovedite, în situații excepționale, ținând seama de circumstanțele specifice care trebuie justificate în mod corespunzător, în favoarea angajamentelor care au un efect pozitiv demonstrat și semnificativ asupra mediului.

(178) Comisia va declara un ajutor de stat pentru achiziționarea de terenuri forestiere compatibil cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din tratat în cazul în care valoarea ajutorului nu o depășește pe cea prevăzută de [articolul 4 din Regulamentul de exceptare pe categorii] pentru achiziționarea de terenuri agricole.

(179) Comisia va declara ajutorul de stat pentru formarea proprietarilor de păduri și a lucrătorilor forestieri și pentru servicii de consultanță furnizate de terțe părți, inclusiv pentru crearea de planuri de afaceri, planuri de gestionare în silvicultură și studii de fezabilitate, precum și pentru participarea la competiții, expoziții și târguri compatibil cu articolul 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul de ajutor în cazul în care îndeplinește condițiile prevăzute de [articolul 15 din viitorul Regulament de exceptare].

(180) Comisia va autoriza un ajutor de stat pentru crearea de asociații forestiere în cazul în care ajutorul îndeplinește condițiile prevăzute de [articolul 9 din viitorul Regulament de exceptare].

(181) Comisia va autoriza un ajutor de stat în favoarea activităților de diseminare a unor noi tehnici, cum ar fi mici proiecte pilot rezonabile sau proiecte demonstrative, în cazul în care ajutorul îndeplinește condițiile menționate la punctul 107 din prezentele Orientări.

(182) Dispozițiile prezentului Capitol nu aduc atingere posibilității de a aplica în sectorul forestier alte norme privind ajutoarele de stat aplicabile în toate sectoarele sau în sectorul comercial și industrial.

8. Aspecte referitoare la procedură

8.A. Notificare

(183) Sub rezerva punctelor de mai jos, toate noile scheme de ajutor și toate noile ajutoare individuale trebuie să fie notificate Comisiei înainte ca acestea să fie puse în aplicare în conformitate cu articolul 88 alineatul (3) din Tratat și dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 88 din Tratat⁵⁹. Acest lucru nu se aplică în cazul ajutorului acoperite de unul dintre regulamentele de exceptare adoptate de Comisie pe baza Regulamentului (CE) nr. 994/98 al Consiliului din 7 mai 1998 de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale⁶⁰.

(184) În conformitate cu articolul 89 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, nu se cere o notificare separată în temeiul articolului 88 alineatul (3) din Tratat pentru ajutorul de stat destinat finanțării suplimentare a măsurilor de dezvoltare rurală pentru care este oferit sprijin comunitar, cu condiția ca acest ajutor să fi fost notificat și aprobat de Comisie în conformitate cu dispozițiile din Regulament în cadrul programării menționate în acest Regulament.

(185) Pentru a beneficia de această exceptare, măsurile în cauză trebuie să respecte în sine toate condițiile de fond pentru ajutorul de stat și, în special, costurile eligibile și intensitățile ajutorului prevăzute în prezentele Orientări. Suma ajutorului de stat suplimentar alocat fiecăreia dintre ele trebuie să fie clar identificată în planul de dezvoltare rurală, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului de aplicare a dezvoltării rurale. Aprobarea planului de către Comisie va acoperi numai măsurile care au fost identificate în acest mod. Ajutoarele de stat acordate pentru alte măsuri, incluse sau nu în plan, sau măsuri care sunt supuse unor condiții diferite de cele definite în plan trebuie să facă obiectul unei notificări separate către Comisie în conformitate cu articolul 88 alineatul (3).

(186) În plus, aprobarea planului de către Comisie va acoperi numai suma ajutorului stabilit de Statul Membru.

(187) Aceleași reguli se aplică prin analogie modificărilor planurilor de dezvoltare rurală.

8.B. Durata schemelor

(188) În conformitate cu Orientările comunitare privind ajutorul de stat în sectorul agricol aplicate în perioada 2000-2006, Comisia a acceptat notificările privind scheme de ajutor de stat pe durată nelimitată. Acest lucru poate duce la o lipsă de transparență, mai ales în cazul în care măsura de ajutor nu este utilizată pentru mai mulți ani. De asemenea, face revizuirea periodică a tuturor schemelor existente mult mai dificilă pentru Comisie.

(189) Prin urmare, în viitor, Comisia va autoriza numai schemele pe o durată limitată. Schemele de ajutor de stat care acoperă măsuri de ajutor care pot, de asemenea, beneficia de cofinanțare, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, ar trebui să fie limitate la durata perioadei de programare 2007-2013. Celelalte scheme de ajutor nu se vor aplica pentru o perioadă mai mare de șapte ani.

⁵⁹ JO L 83, 27.03.1999, pag. 1. Regulament, astfel cum a fost modificat prin Actul de aderare din 2003.

⁶⁰ JO L 142, 14.05.1998, pag. 1.

8.C. Rapoarte anuale

(190) Articolul 21 din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 solicită Statelor Membre să prezinte Comisiei rapoarte anuale cu privire la toate schemele de ajutor existente pentru care nu au fost impuse obligații speciale de raportare în conformitate cu o decizie condițională. Detaliile sunt stabilite în Regulamentul Comisiei (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al a Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE⁶¹.

(191) Comisia își rezervă dreptul de a cere de la caz la caz informații suplimentare privind schemele de ajutor existente, dacă acest lucru este necesar pentru a-i da posibilitatea să își exercite responsabilitățile în baza articolului 88 alineatul (1) din Tratat.

(192) În cazul în care nu sunt oferite rapoarte anuale în conformitate cu prezentele Orientări, Comisia poate acționa în conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (CE) nr. 659/1999.

(193) Ținând seama de rapoartele anuale furnizate de Statele Membre, Comisia va face demersurile necesare pentru a asigura o creștere a transparenței informațiilor privind ajutorul de stat în sectorul agricol.

8.D. Aplicarea în cazul unor noi ajutoare

(194) Comisia va aplica aceste orientări în cazul unor noi ajutoare de stat de la 1 ianuarie 2007. Notificările în curs la 31 decembrie 2006 vor fi evaluate în conformitate cu Orientările comunitare privind ajutoarele de stat care erau aplicabile sectorului agricol la data notificării ajutorului. Cu excepția măsurilor menționate la punctul 195, Comisia nu va mai aplica următoarele documente de la 1 ianuarie 2007:

(a) Orientările comunitare pentru ajutorul de stat în sectorul agricol;

(b) Orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru promovarea produselor prevăzute la Anexa I la Tratatul CE, precum și a anumitor produse care nu sunt prevăzute la Anexa I⁶²;

(c) Orientările comunitare privind ajutoarele de stat pentru eliminarea deșeurilor de abator și a animalelor găsite moarte, precum și pentru testele de depistare a encefalopatiei spongiforme transmisibile (EST)⁶³. Înlocuirea acestui text se justifică din motive legate de o mai bună reglementare, întrucât normele sale materiale au fost incluse în prezentele Orientări. Pentru ajutorul ilegal acordat înainte de intrarea în vigoare a prezentelor Orientări, Comisia va continua, cu toate acestea, să aplice dispozițiile privind ajutorul ilegal, astfel cum sunt prevăzute la punctele 43 și următoarele din respectivele Orientări;

(d) Comunicarea Comisiei privind ajutoarele de stat: credite subvenționate pe termen scurt în agricultură (crédits de gestion)⁶⁴.

⁶¹ JO L 140, 30.04.2004, pag. 1. Regulament, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1627/2006 (JO L 302, 01.11.2006, pag. 10).

⁶² JO C 252, 12.09.2001, pag. 5.

⁶³ JO C 324, 24.12.2002, pag. 2.

⁶⁴ A se vedea nota de subsol 53.

8.E Măsuri de ajutor de stat existente în conformitate cu Actul de aderare din 2003

(195) Pentru evaluarea schemelor de ajutor și a ajutoarelor individuale care sunt considerate ca ajutoare existente în conformitate cu punctul 4 Capitolul 4 din Anexa 4 la Actul de aderare din 2003⁶⁵, a Orientărilor comunitare privind ajutorul de stat în sectorul agricol aplicabile la data de 31 decembrie 2006 vor rămâne în vigoare până la 31 decembrie 2007 fără a aduce atingere punctului 196, cu condiția ca un astfel de ajutor să fie în conformitate cu respectivele Orientări până la 30 aprilie 2007 cel târziu.

8.F. Propuneri pentru măsuri adecvate

(196) În conformitate cu articolul 88 alineatul (1) din Tratat, Comisia propune ca Statele Membre să își modifice schemele de ajutoare existente pentru a se conforma prezentelor Orientări până la 31 decembrie 2007 cel târziu, cu excepția schemelor de ajutor existente pentru investiții în legătură cu procesarea și comercializarea de produse agricole, care trebuie să fie eliminate până la 31 decembrie 2008 cel târziu și pentru investiții care vizează achiziționarea de terenuri în exploatații agricole, care trebuie să fie modificate pentru a se conforma prezentelor Orientări până la 31 decembrie 2009.

(197) Statele Membre sunt invitate să confirme în scris acceptarea aceste propuneri pentru măsuri adecvate până la 28 februarie 2007 cel târziu.

(198) În cazul în care un Stat Membru nu confirmă în scris această acceptare până la acea dată, Comisia va aplica articolul 19 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 și, dacă este necesar, va iniția procedura prevăzută în această dispoziție.

8.G. Data încetării aplicării

(199) Prezentele Orientări se aplică până la 31 decembrie 2013. Comisia le poate modifica până la această din considerente importante privind politica de concurență sau din considerente privind politica agricolă sau politica privind sănătatea umană și animală sau pentru a ține seama de alte politici comunitare sau angajamente internaționale.

Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C 319 din data 27.12.2006

⁶⁵ JO L 236, 23.09.2003, pag. 797.